

ŠTAJERSKI GOSPODAR

ERSCHEINT JEDEN SAMSTAG

Schriftleitung u. Verlag: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 - Bezugspreis: jährlich RM 4.00, halbjährlich RM 2.40, vierteljährlich RM 1.20

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 17. Jänner 1942

Nr. 3

Nemščina - jezik

Tvoje skupnosti

PISe Bundesführer Franz Steindl

Politične fronte na Spodnjem Štajerskem so določene. Na eni strani stoji ogromno število nad 500.000 domovini zvestih Spodnještajercev, ki jih vodijo domači Nemci in možje in žene iz vseh Gau-ov Reicha. Ti ljudje so srečni spričo združitve svoje dežele z večjo Štajersko in so pripravljeni, dati brez-pogojno vse za Führerja, narod in Reich. Na drugi strani je mala skupina komunistično-slovenskih agitatorjev, ki skušajo s sabotažo, terorjem in umori motiti mir zemlje in hotenje Reicha. Popolno iztrebljenje teh tujih plačancev je v teku!

Domovini zvesti Spodnještajerci so s svojo prijavo k organizaciji Steirischer Heimatbund oddali zaobljubo ter izrekli zahtevo, da bodo storili vse, da bi tako čimprej postali polnovredni Nemci in člani prvega evropskega naroda.

Ogromen sektor povratka naroda, ki mu posvečamo vse svoje sile, je rešitev jezikovnega vprašanja na Spodnjem Štajerskem. Tujim invazorjem je uspelo v desetletjih smotrenega dela in pod toleranco Nemcem sovražne vodilne klike v avstrijski monarhiji izločiti nemški jezik vedno bolj in bolj iz življenja naše Spodnje Štajerske. 25 let odkrite tuje vlade po senžermenskem diktatu je prineslo temu hotenju dokončno obliko.

S 1. junijem 1941 je obiskovalo 72.000 otrok ljudske šole na Spodnjem Štajerskem. Od teh jih je 0.6% obvladovalo nemški jezik. Prepričevalen dokaz o sadovih zavestne slovenizacije, ki se v tej nekoč trdno-nemški deželi ni zaustavila pred nikomur!

Spodnja Štajerske je zopet — in tokrat za večno — sestavni del Nemčije!

V Nemčiji se govori samo nemški!

Iz teh dveh treznih ugotovitev izhaja naše jasno stališče k jezikovnemu vprašanju na Spodnjem Štajerskem. Spraviti nemški jezik čimprej in izključno do veljave, odgovarja hotenju ljudi v tej deželi, ki spadajo s stališča rase k nam, ki dnevno obnavljajo svojo izpoved za Nemčijo in jo dokumentirajo z dejanji. Ti ljudje so z izjemo 25 letne tujevlade spadali skozi

Ogromen dar nemškega naroda fronti na vzhodu

Velikanski uspeh zbirke zimskih oblačil in stvari za vzhodno fronto, ki je zaključena, je dosegel skupno število 67,232.686 komadov. Nabralo se je kakor navajamo: 3,889.747 kožuhov, kožuhovinastih telovnikov in sličnih kožuhovinastih oblačil, 2,116.180 srajc, 2,134.500 spodnjih hlač, 5,611.393 spodnjih jopičev, puloverjev in volnenih telovnikov, 6,756.138 šalov, 806.281 mufov, 1,523.246 zaščitnikov prs, 2,137.637 telesnih obvez, 8,686.647 parov kratkih in dolgih nogavic, 119.551 parov kožuhovinastih škornjev in nadškornjev, 203.406 parov smučarskih škornjev, 567.691 parov smuč, 3,638.390 zaščitnikov za glave, 4,592.438 parov rokavic, 7,898.866 parov zapestnikov, 1,654.130 parov zaščitnikov za kolena, 3,305.712 zaščitnikov za ušesa, 8,879.216 oblačil raznih vrsti ter 1,711.577 kožuhovinastih in volnenih odev.

Japonska je gospodar položaja

Poročila, ki smo jih prejeli iz Vzhodne Azije v teku preteklega tedna, govorijo o japonskih uspehih, ki že spreminjajo vidoma sliko političnega položaja v Pacifiku. Po vsej pravici je zapisal neki japonski list sledeče: »Havaj, Guam, Wake, Hongkong in Manila pomenijo pet zmag, ki so v teku enega samega meseca spremenile obličje sveta.«

Glavne operacije Japoncev so se vršile na Malajskem polotoku, kjer jim gre v glavnem za to, da zavzamejo mogočno angleško pomorsko trdnjavo Singapur s severne, t. j. kopne strani. Že prve dni tekočega tedna se je spremenila vsa malajska fronta v pravi pekel, ker so napadali Japonci s tanki in letali, neglede na to, da so povsod v veliki številčni premoči. Japonci so na Malaji vprizorili nekako bliskovito ofenzivo. V 24 urah so njihovi oddelki prodrili 80 kilometrov globoko proti jugu, žilavo zasledujoč angleške čete, ki se umikajo v velikem neredu. Važno mesto Kuala Lumpur so izgubili Angleži vsled genialne obkolitve s strani Japoncev brez boja.

Japonske čete so se pa medtem izkrcale tudi na otoku Tarakan pred severovzhodno obalo nizozemskega dela otoka Borneo ter na treh mestih v področju Minabassa in severnega dela otoka Celebes. Japonci so zavzeli, kakor že omenjeno, otok Tarakan, skoro istočasno pa tudi važno ameriško mornariško oporišče Olongapo na Filipinih.

Japonsko letalstvo skoro neprestano bombardira Singapur, ki ga proti jugu prodirajoči oddelki suhozemne vojske Japoncev vedno bolj ogrožajo. To prodiranje je bilo izredno uspešno, saj imajo Japonci že vso področje malajskega sultanata Pahang v svojih rokah.

Celotni potek dosedanjih zmagovitih udarcev japonske mornarice in vojske je pokazal, da je Japonska gospodar položaja v Pacifiku. Japonska kontrolira danes morska področja med Ameriko in Indijskim morjem. Angleži in Amerikanci se povsod umikajo, v kolikor ne dajejo slabega odpora, ki pa ni more spremeniti celotnega položaja.

stoletja kulturelno, geografično in zgodovinsko k nemškemu življenskem krogu.

Spodnještajerski kmet in delavec

imata koprnečo željo, izpovedati svojo ljubezen do Führerja in Reicha v nemškem jeziku, da bi se lahko udeležila javnega, političnega in kulturnega živ-

PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Koll (Wb.)

Gegen ein vom Feind besetztes Dorf. Infanterie geht vor. Ein Granatwerfer übernimmt den Feuerschutz.

ljenja povečane domovine. Slovenski jezik in sploh vsako slovensko narčje občutila kot motnjo, ki jo želja odstraniti. Ta odstranitev je s tem postala naša dolžnost.

V ta namen ustanovljene institucije organizacije Steirischer Heimatbund nudijo ljudem na Spodnjem Štajerskem v vseh starostih in poklicnih slojih možnost, naučiti se nemščine hitro in neklompicirano.

Mala deca ima 72 stalnih otroških vrtcev na razpolago, ki jih je organiziral urad Volkswohlfahrt. Njih delovanje ni opazati zgolj s socialnega, zdravstvenega ali svetovno-nazornega vidika, saj predstavljajo z ozirom na narodno-politični položaj Spodnje Štajerske najosnovnejšo stopnjo naše totalne jezikovne šole. Tu se naučijo mali dečki in deklice v igri in petju prvine nemškega jezika, ki jim bo pozneje omogočil sožitje z življenjem Reicha. Do marca 1942 bo ustanovljenih nadaljnjih 40 trajnih stalnih otroških vrtcev in 30 vrtcev za čas žetve. V poletju 1942 bo Spodnje Štajersko pokrivala popolna mreža otroških vrtcev, kar omogoča totalno oskrbo vseh malih otrok od 2. do 6. leta starosti.

Za to institucijo otroških vrtcev pride ogromna organizacija nemškega šolstva na Spodnjem Štajerskem. Nemške šole so trdnjave našega narodno-političnega hotenja. Delovanje naših učiteljev in učiteljic je edinstveno. Od zgornje doline reke Drau do trikota v Rann-u in od Leutsch-a do Polstrau-a stoji 367 ljudski šol in 23 glavnih šol z 2133 razredl. Na teh šolah podučuje, vodi in oskrbuje sedaj 991 učiteljev nič manj kot 92.362 otrok. K tem osnovnim šolam je treba prešteti Gornje šole v Marburg-u, Pettau-u, Cilli-u in Rann-u. Tu so na-

dalje gospodinske in kmetijske šole, obrtno-poklicno šolstvo, organizacija glasbenih šol, dvoje učiteljišč v Marburgu itd. V nemških šolah Spodnje Štajerske je zajetih skupno 130.000 fantov in deklic.

Vse te šole so trdnjave našega političnega hotenja in garanti za realizacijo našega jezikovnega načrta. Organizacija Deutsche Jugend v organizaciji Steirischer Heimatbund, v kateri so sklenjeni vsi fantje od 10. do 18. in dekleta od 10. do 21. leta, podpira, razširja in pogloblja delo šol. Za poznejše letnike je jezikovni tečaj služba. Jezikovni napredek je frapanten. Nemški izreki, pesnitve in pesmi spadajo že sedaj k znanju kmetijskih fantov na Bachernu. »Die blauen Dragoner« jašejo v Trifailu prav tako kakor okrog Pettau-a. Dosedanje uspehe se bo v načrtnem delu še nadalje izgradilo.

Mladina se uči nemški in mladina postaja nemška!

Odraslim sonarodnjakom na Spodnjem Štajerskem je na razpolago za priučenje nemščine jezikovni tečaj urada Volkbildung organizacije Steirischer Heimatbund. Po direktni metodi prof. Weberja se priučuje osnovne nemščine v štirih tečajih po šest tednov z dvema tedenskima urama po 90 minut. Ne učijo se pa nemščine v širšem smislu, gre le za občevalni jezik,

Obvladanje nemščine v govoru in pisavi —

dolžnost vseh Spodnještajercev

Obiskujte jezikovne tečaje organizacije STEIRISCHER HEIMATBUND!

ki obsega okrog 4000 do 5000 besed. Ljudje se ne učijo zgolj besed, nego živih stavkov.

Trenutno obiskuje nad 90.000 Spodnještajercev jezikovne tečaje Heimatbunda. Neposredno pričakovati pa je otvoritev številnih novih jezikovnih tečajev, zlasti obratnih jezikovnih tečajev v vseh spodnještajerskih obratih z več kot 20 delovnimi močmi, in sicer v smislu odredbe šefa civilne uprave.

Težišče dela v Heimatbundu v mesecih januar, februar in marec 1942 leži v realizaciji tega načrta. Na ta način bo dana slehernemu Spodnještajercu možnost priučitve nemščine.

Jezikovni tečaji morejo dati le podlago, ki jo mora vsak Spodnještajere poglobiti z vajami in konverzациjo.

V 3 in tričetrt letih se mora v smislu izdane parole Heimatbunda vsak Spodnještajerc naučiti osnovne nemščine v govoru in v pisavi.

Jezika se ne nauči človek od danes do jutri, zato mora vsak posameznik takoj pričeti s tem velikim delom.

To odgovarja izpovedi domovinit zvestega Spodnještajerca in predstavlja preko tega veliko nujnost, ker se bo delno izvajana dvojezičnost polagoma prenehala.

Kdor se hoče v bodoče udeležiti političnega, kulturnega in gospodarskega življenja Nemčije, mora obvladati nemščino.

Spodnještajerski ljudje, ki že obvladajo nemščino in se kljub temu iz kakršnegakoli razloga poslužujejo kakkega drugega jezika — v kolikor niso podaniki tujih držav — so saboterji in ne morejo nikdar računati s tem, da bi mogli pridobiti domovinsko pravico na Spodnjem Štajerskem.

Pridobitev dokončnega članstva organizacije Steirischer Heimatbund in s tem dokončnega nemškega državljanstva je vezana na obvladovanje nemščine v besedi in pisavi ter na njeno izključno uporabo.

Spodnještajerci so v zadnjih mesecih ponovno z žrtvami, delom in dejanji dokazali svojo izpoved za Führerja, Reich in narod. Zato bodo tudi novo politično parolo sprejeli navdušeno ter ji tudi sledili.

Uči se nemščine!

Govori nemški!

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptschriftleiter Friedrich Golobz alle in Marburg a. d. Drau, Badgasse 6

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugs-geldes.

Operacije na vzhodni fronti

Na vzhodni fronti so se v preteklem tednu nadaljevali težki obrambni boji v vsej silovitosti. Vsi boljševiški napadi so bili zlasti na srednjem in na severnem delu fronte v ognju nemškega orožja odbiti z velikimi izgubami za sovražnika.

Nemško letalstvo je pretekli četrtek uspešno bombardiralo pristanišče v Feodosiji, obenem pa tudi napadajoče sovjetske oddelke in njih dovozne komunikacije za fronto.

Po petkovem poročilu vrhovnega poveljstva nemške vojske je nemška artilerija v teku srditih obrambnih bojev na več mestih stolkla sovjetske priprave in zlomila sovjetske napade. Pri tem jo je odlično podpiralo nemško letalstvo.

Pretekli ponedeljek je uradno poročilo omenilo borbe na srednjem odseku in v Valdajskem področju na severu. Medtem je bilo na Krimu in v loku reke Donec le več manjših prask. V prostoru vzhodno od Harkova so nemške čete izvedle par uspešnih poizvedovalnih sunkov, pri katerih je sovražnik izgubil 219 mrtvih in 93 ujetnikov. Pri Leningradu so Nemci uničili 22 bunkerjev z vsemi posadkami. Letalstvo je posegalo v boje in prizadejalo sovražniku težke izgube na moštvu in materialu. Več vasi in železniških vlakov je vsled bombnih zadetkov zgorelo. Po poročilu z dne 14. t. m. so nemške čete na jugu vzhodne fronte odbile več sovražnih napadov. V srednjem in severnem delu še vedno trajajo neprenehoma težke borbe. V nemškem ognju, nemških protinapadih in s sodelovanjem nemškega letalstva je doživel sovražnik tudi v torkovih bojih težke izgube.

Vojna z Anglijo

Pretekli četrtek je bil zabeležen močan artilerijski ogenj v prostoru okrog Solluma na severoafriški fronti. Na ostalih frontnih odsekih ni bilo bistvenih bojev. Artilerijski ogenj pri Sollumu je zabeležilo tudi uradno poročilo z dne 9. t. m. Medtem se je vršilo poizvedovalno delovanje v prostoru okrog Agedabije. Nemški letalski odredi so bombardirali angleške kolone in sestrelili brez lastne škode šest angleških letal. Malto so medtem bombardirali noč in dan. Po poročilu z dne 11. t. m. ni prenehal sovražni pritisk pri Sollumu. Nemško letalstvo je okrog Agedabije bombardiralo zbiranja

Bei den Kämpfen vor Moskau gefangene Bolschewisten werden zurückgebracht.

angleških čet, obenem pa vzletišča v Marmariki. Štiri angleška letala so bila sestreljena. Bombe so padale na Malto podnevi in ponoči. 11. januarja so napadli angleški bombniki več krajev severne nemške obale. Prebivalstvo je imelo izgube. Šest sovražnih bombnikov je bilo sestreljenih.

Po poročilu z dne 12. t. m. so nemške mornariške baterije obstreljevale Dover z vidnimi učinki. Podmornice so potopile v Atlantiku sovražnega rušilca in torpedirale nekega drugega rušilca v Sredozemskem morju. V Severni Afriki so nemška bojna letala bombardirala obalno cesto Cirenajke in angleška vzletišča na Malti.

Od 1. do 10. januarja je Anglija zgubila 42 letal. Od teh jih je izgubila v Sredozemskem morju in v Afriki 19. Nemško letalstvo je v istem času izgubilo devet letal.

V Severni Afriki so po poročilu z dne 13. t. m. odbili pri Sollumu silne angleške napade. Borbe še trajajo. Jugozapadno od Agedabije se je zlomil napad sovražnih tankov. Letalski napadi na Malto so se tudi po tem poročilu nadaljevali podnevi in ponoči.

Neka nemška podmornica pod poveljstvom Kapitanleutnanta Lütha je potopila po žilavih napadih iz neke atlantiške spremeljave štiri sovražne trgovske ladje s skupno 21.000 tonami.

Nemška bojna letala so napadla učinkovito neko industrijo in pristanišče ob angleški vzhodni obali. Obenem so potopila ladjo z 8000 tonami. Slična ladja je bila z bombami težko poškodovana. V Severni Afriki so Angleži z morske strani obstreljevali nemško-italijanske postojanke pri Sollumu. Nemško letalstvo je posegalo v dogajanje. Podnevi in ponoči je bila Malta opetovano bombardirana, zlasti pa pristanišče mesta La Valetta ter

razna vzletišča. Trije sovražni bombniki so bili pri tem sestreljeni.

Boljševiški upliv v angleški politiki

Iz Šanghaja poročajo: Vprašanje rastočega vpliva Moskve na angleško zunanjo politiko je predmet zanimivih uvodnikov kitajskega tiska. Tako piše eden izmed teh kitajskih časnikarjev:

»Porazi silijo Anglijo v naročje Sovjetske Unije. Stalin izkorišča z naslado angleško stisko, in bivša ošabna Anglija je padla že tako daleč, da ji je dobrodošla vsaka pomoč. Za vsako tako pomoč oddaja Anglija tudi vsako obljubo. Tako je Sovjetiji prepustila po sklepu miru prosto roko v Evropi in v Aziji, samo da bi se rešila iz obupnega položaja. S tem zvezana nevarnost boljševizacije Evrope je rešen opomin vsem narodom. Vojna je dovedla čudne zaveznike v objem. Prosjaki pač ne morejo biti izbirčni pri izbiri svojih zaveznikov. Anglija je eden zmed teh prosjakov, k prosijo za nujno pomoč.«

Iste misli razpreda list »Čung Pao«, ki ugotavlja, da se je Anglija praktično že odpovedala vsem ciljem, za katere se je preje baje borila. Anglija je tako brezvestna, da izroča Evropo boljševizmu, da bi tako rešila svojo lastno kožo. S tem je dovolj jasno dokazano, da na otoku ne mislijo več evropski. Sploh pa je brezsmiselno, da se Anglija spušča s Sovjetijo v posle glede kontinenta, ki ga brani jekleni jez proti vsaki nevarnosti.

Zima je huda

prispevajte za cestno zbirko,

ki jo priredi **GAU STEIERMARK**
dne 17. in 18. januarja v korist zimske pomoči!

Nad 56 milijonov daril za naše vojake na vzhodni fronti

**Rekorden izid zbirke volnenih in zimskih stvari ter kožuhovine
Edinstven dokument neločljive povezanosti fronte in domovine**

Zbirka volnenih in zimskih stvari ter kožuhovine, ki jo je odredil Führer, se je v nedeljo zaključila. V 16 dneh se je celokupen nemški narod, nad dva milijona prostovoljnih nemških pomagačev, več kakor 40.000 zbirališč in 24.000 šivalnic stranke izkazal z storitvami, ki so brez primere, in na katere je lahko ponosen.

Uspeh, ki je bil znan v soboto, dne 10. jan. opoldne, izkazuje 56.325.930 vseh komadov, med katerimi se nahaja 2.958.155 komadov kožuhov, kožuhovinastih telovnikov ter drugih kožuhovinastih oblačil,

1.978.188 komadov srajc,
1.871.784 komadov spodnjih hlač,
4.948.766 komadov spodnjih jopičev, puloverjev in volnenih telovnikov,
5.986.337 komadov šalov,
650.841 komadov mufov,

1.212.126 komadov ščitnikov prs,
1.878.124 komadov telesnih ogrevalnikov,
7.781.711 parov kratkih in dolgih nogavic,
104.841 kožuhovinastih škornjev in nadčevljev,
170.214 parov smučarskih škornjev,
1.174.748 parov smuč,
3.138.505 komadov zaščitnikov za glave,
3.854.064 parov rokavic,
6.818.350 parov zapestnikov,
1.499.629 parov zaščitnikov za kolena,
2.451.545 parov zaščitnikov za ušesa,
6.362.923 komadov oblačil raznih vrst,
1.485.115 komadov volnenih in kožuhovinastih odev.

3056 vagonov volnenih in zimskih stvari se je lahko že odposlalo proti fronti ali pa uporabilo za opremljenje mnogoštevilnih edinic. S tem je nemško ljudstvo ponovno dokazalo, da sta fronta in domovina neločljivo povezani in vedno pripravljene, žrtvovati se ena za drugo. Nemško ljudstvo je uresničilo Führer-jeve misli, s katerimi je dne 20. decembra zaključil svoj oklic za zbirko in ki so se glasile:

»Vojak vzhodne fronte bo tudi iz tega videl, da nemška ljudska skupnost, za katero se bojuje, v nacional-socialistični Nemčiji ni prazen pojem«.

Po nalogu Führer-ja se Reichsminister dr. Goebbels zahvaljuje vsem darovalcem in pomočnikom. Nemško ljudstvo v domovini je zopet enkrat pokazalo, kako zna s svojimi storitvami ceniti fronto.

Odgovor Spodnještajercev na Führer'ev poziv

Ponosen delež Spodnje Štajerske na izidu zbirke zimskih oblačil

Do zadnjega dneva zbirke zimskih stvari za naše vojake na vzhodni fronti je vladal po vseh zbirališčih in šivalnicah v Gau-u Steiermark in na Spodnjem Štajerskem veliki promet. Zbirka se je v nedeljo zaključila. Zadovoljen in ponosen je lahko vsak, ki je pri tem pomagal. Bil je to dogodek, ki je prešel v zgodovino nemškega ljudstva.

Pri tem je organizacija Steirischer Heimatbund prestala preizkušnjo svoje organizatorne in udarne sile ter zmogljivosti. Vsi so navdušeno in veselo sledili klicu Führer-ja, srečni, da so mogli na velikih dogajanjih sodobnosti učinkovito sodelovati. Da so tudi ši-

vanke in naprstniki v tej vojni lahko orožje, je pokazalo delo po šivalnicah v mestu in na deželi.

Vse krajevne skupine v organizaciji Steirischer Heimatbund so te dni doprinele toliko dokazov darežljivosti in nesebičnosti, da predstavlja to zelo dalekosegajoče spričevalo o političnem držanju Spodnještajercev.

Za uresničenje parole Gauleiter-ja: »Führer-ju hočemo prirediti še večje veselje!«, se je cela Štajerska vrgla na delo, da bi bila deležna ponosnega končnega izida zbirke.

Kot božična darila za fronto je Štajerska do zaključka zbirke v nedeljo, dne 11. januarja sledeče prispevala:

Darila	Reichsgau in Sp. Štajerska skupno	Reichsgau	Sp. Štajerska
Kožuhji vseh vrst	133.976	107.305	26.671
Srajce	26.047	21.840	4.207
Spodnje hlače	25.292	21.423	3.869
Sp. jopiči, volneni telovniki	76.799	66.728	10.071
Šali	84.131	72.734	11.397
Mufi	13.595	11.589	2.006
Telesne obveze, zaščitniki prs in pljuč	24.481	21.332	3.149
Nogavice, dolge in kratke	144.835	125.752	19.083
Kožuhovinasti škornji in nadčevlji	3.321	2.920	401
Smučarski škornji	3.094	2.744	350
Smuč	38.282	33.876	4.406
Zaščitniki glave in ušes	115.730	102.949	12.781
Rokavice	68.824	58.337	10.487
Zapestniki in zaščitniki kolen	64.008	55.345	8.663
Oblačila raznih vrst	64.825	48.772	16.053
Volnenih in kožuhovinastih odev	16.838	14.934	1.904

London že čuti resnost vojne v Vzhodni Aziji

V zvezi z velikimi uspehi Japoncev na Malajskem polotoku je podal londonski dopisnik švedskega lista »Svenska Dagbladet« pod naslovom »London ugotavlja, da je japonska nevarnost nezaslišna«, celo vrsto angleških tiskovnih glasov o položaju v Pacifiku.

Tako piše »Daily Telegraph« med drugim: Japonci razvijajo tako moč in s to tako številni, da bo treba očitno poslati mnogo več kot eno vojno brodovje v Vzhodno Indijo, preden bo podana možnost, da se jih zaustavi ali pa napravi protiofenzivo.

V Londonu so radi tega mnenja, da ne bo mogoče zavrniti novih težkih porazov. Nek drugi londonski list opozarja na dejstvo, da prične monzun, znani morski vihar, v nekaj več kot štirih mesecih. Operacije v tem področju bodo zelo otežkočene, in kar so Japonci do tega trenutka zasedli, jim bo le težko iztrgati iz rok.

Nikdo v Londonu — tako ugotavlja dopisnik lista »Svenska Dagbladet«, — danes ne ocenjuje bojišča v Vzhodni Aziji kot bojišče drugega reda. To se je preje zelo rado dogajalo. »Times« je opozorila svoje čitatelje, da je velika skupina otokov v Tihem Oceanu nekaj most med Tihim in Indijskim Oceanom. Izguba tega mostu bi lahko pomenila še večjo nesrečo kot izguba velikih naravnih bogastev na vzhodnoindijskih otokih in na Malaji. Zlasti ne gre, da bi se podcenjevalo ta bogastva za uspešno vodenje vojne. Nova Zelandija, Avstralija in

**Spodnještajerci! Organizacija Steirischer Heimatbund
Vam olajšuje uk nemščine!**

„Irska je pripravljena na obrambo!“

**Ostra izjava Irskega predsednika vlade De Valera
Tudi Severna Irska je vznemirjena vsled anglo-ameriških zahtev**

Irska je v zelo težavnem položaju. Anglija in Amerika ji stavljata zahteve, ki bi jih Irska naj brezpogojno usvojlila. To je napotilo ministrskega predsednika De Valera, da je v pondeljek odgovoril jasno in nedvoumno na anglo-ameriške zahteve. De Valera je izjavil, in sicer v vsej ostrini in obliki, da se bo Irska zoperstavila vsakemu napadalcu, pa najsi bo ta ali oni. Irska si kuje trenutno orožje najboljše kakovosti, da bi se lahko ubranila vsakega napadalca. Irska bo to orožje znala tudi uporabiti. Istočasno je De Valera zanikal vesti o neki tajni pogodbi med Irsko in neko drugo državo.

Vznemirjenje, ki ga je izzval angleški pritisk, se razteza celo do Severne Irske, kjer nikakor niso navdušeni ob pomisli, da bi Severna Irska mogla postati prizorišče ameriškega izkrcavanja. Vsekakor se je podal severoirski ministrski predsednik Andrews v London, da bi se osebno prepričal glede angleških načrtov na Irskem. Anglija je istočasno s pritiskom na Irsko vlado v Dublinu obljubila Irskemu prebivalstvu boljše oskrbo z živili za slučaj sprejema angleških zahtev. To ponudbo je Irsko prebivalstvo ogorčeno odklonilo.

Pravi obraz angleškega žida

Diplomatski sotrudnik londonskega lista »Sunday Observer« je v zadnji nedeljski številki nadaljeval vrsto angleško-židovskih uničevalnih načrtov glede Nemčije v nekem krvavem članku. Tako piše med drugim: »Če bodo Nemci tokrat doživeli napad ter opustošenje in zasedbo nemških dežel, bodo spoznali, kaj to pomeni. Takrat se bo našlo sredstvo, ki naj v bodoče pomaga preprečiti vsako nasilje s strani Nemčije. Nemškemu narodu se ne bo dopustilo, da bi se odtegnil svoji kazni z enostavnim sredstvom vladne spremembe, kakor je to bilo l. 1918.«

Clankar, ki ga vodijo najnižji instinkti, opozarja nadalje, da nameravajo tudi boljševiki Nemčijo »temeljito« kaznovati in da je Eden o priliki svojega obiska v Moskvi izrazil tudi razumevanje svoje vlade. Clankar spekulira s »padanjem razpokoženja v Nemčiji«, ki si ga je Churchillova

Sedaj ne more biti nikakega dvoma več o tem, da sta se Churchill in Roosevelt v Washingtonu izdatno pogajala tudi glede Irske. Nevarnost, ki jo vidita oba anglosaksonska zaveznika v Atlantiku v rastočih izmerih, je skupno z Rooseveltovim namenom prevoza ameriških čet v Anglijo dovedla do tega, da zavzemajo irska pristanišča v strateških načrtih Angležev vedno večji pomen. Angleži že plašijo Irce. Tako piše »Sunday Express«, da De Valera noče poslušati pametnih nasvetov iz Londona in Washingtona. Angleži in Amerikanci bodo radi tega sami prevzeli obrambo Irske, ki je »naravno vežbališče za ameriški ekspedicijski korpus«. Tudi »Chicago Sun« zatrjuje, da rabi Amerika irska pristanišča.

Da bi utemeljili svoje nesramne zahteve napram Irski, pogrevajo Anglosaksonci stare bajke o »nemški nevarnosti«. Neutrlni dopisniki v Londonu, ki poznajo pravi dejanski stan, pa pravijo v svojih poročilih, da so Angleži isti, ki bi hoteli imeti irska pristanišča v svojih rokah, ker bi v tem slučaju lahko skrajšali najbolj ogrožene dele atlantiške pomorske zveze z Ameriko.

agitacija baš v poslednjih dneh izbrala kot priljubljen predmet svojih razmotrivanj Clankar se zavzema za zabi-janje zagozde v nemško ljudstvo, in sicer potem »strategične inicijative v političnem vodstvu vojne«.

Tu doživljamo kombinacijo načrtov podlega ameriškega žida Kaufmanna z angleškimi nameni, postaviti boljševizem v znak hvalečnosti za voino pomoč za varuha evropskih sužnjev. Po izvajanih omenjenega angleškega lista je dal Eden krvavemu Stalinu pristanek Anglije k maščevalni akciji, ki naj bi bila naperjena proti Nemčiji. To je nov dokaz za zločin, ki ga je v svoji stiski zmožna Anglija. Zločinski plutokratije ob Temzi, ki še vedno besedišino o borbi za svobodo in človečanstvo, so v svoji onemoglosti izdali Evrono in poskušajo sedaj še zavrtni umor.

Ako še ti cinični lopovi upajo na ponovitev novembra 1918. se tako motijo. »Sunday Observer« bi bil hollie storil, ako bi bil nočakal večer istega dne, ko je obhvalil »kazen za Nemčijo«, kajti objava ogromnih darov kožuho-vine in volnenih stvarj v Nemčiji je uničila vse židovske spekulacije. Nemški narod je daroval 56 milijonov komadov zimske obleke za svoje brate in sinove na fronti. Ta dar nemškega ljudstva povori več kot vse drugo. Ta nepričakovano visok dar je pa tudi dokaz, da se ves nemški narod zaveda nevarnosti, katero so si za

Nemčijo izmislili njeni sovražniki. 80 milijonov Nemcev je pokazalo, da angleška nizkotnost in židovsko sovraštvo ne moreta premagati silne volje Nemčije do zmage in življenja.

Britisches Schnellboot- Fiasko im Kanal

Von Kriegsberichtler Heinrich Dröge

PK. Es ist acht Uhr, als sich die vier Vorpostenboote zur Nachtfahrt formieren und in Marsch setzen. Wird es mal endlich wieder etwas für uns zu tun geben? Das Wetter bringt dem Gegner alle Vorteile. Unsere Boote werden leichter auszumachen sein als die Schnellboote des Gegners. Wird er zur Stelle sein?

Laßt sie kommen — sie werden etwas erleben!

Auf dem Boot, das als letztes Steuerbord sichert, ist der Kommandant ein Obersteuermann, ein Stader Junge. »Na, wenn sie diese Nacht nicht kommen, dann...« Seine Augen bohren sich in das graue Dunkel, seine Ohren sind dem kleinsten Geräusch offen, alle Nerven sind aufs Äußerste angespannt. Jetzt werden ihm auch von achtorn Geräusche gemeldet, Motorgeräusche von Schnellbooten. Einmal sind die Geräusche weit fort, um sich wieder zu nähern und dann wieder zu verschwinden. So geht das eine halbe Stunde lang. Alles an Bord ist wie ein Bogen in Spannung, jede Wache ist klar, wir liegen am Abzug. Laßt sie kommen, sie werden etwas erleben!

Dort drüben, da sind sie schon! Mit AK (Äußerster Kraft) tauchen drei, vier Schatten aus dem Dunkel, sie kommen von allen Seiten. Schon prasselt ihnen das Feuer aus unseren Rohren entgegen, es sprüht und spritzt in die Nacht.

Die grauen Schatten werden größer und größer. Wir erwidern das Feuer. Der vorderste scheint schon genau zu haben. Er dreht ab, aber der Schatten an Steuerbord wächst groß auf, jetzt hat er Torpedos gelöst. Sie laufen an unserem Boot 10 Meter vorn und achtern vorbei.

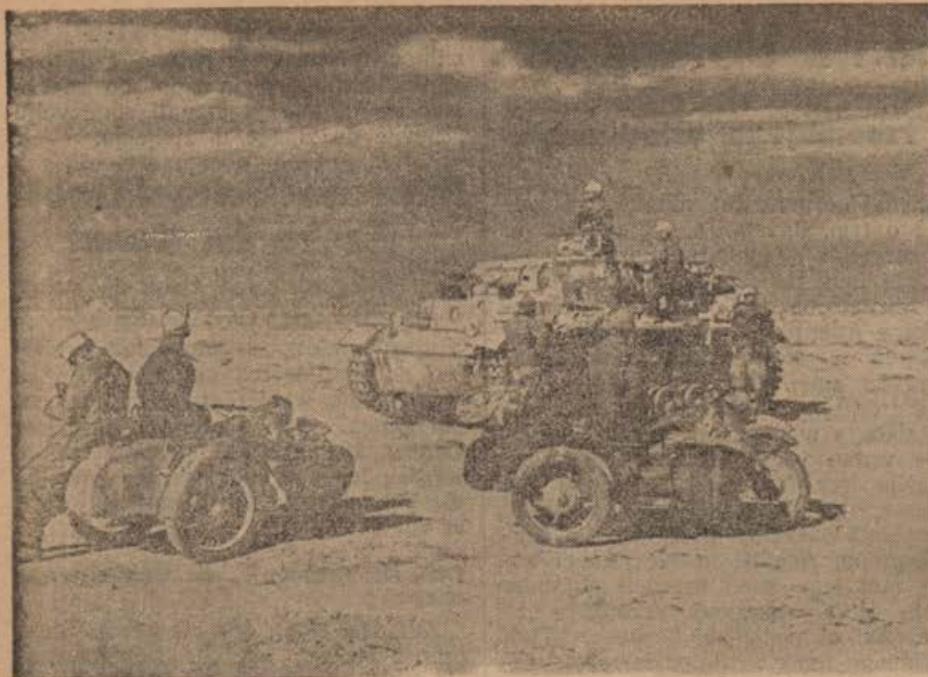
»Schießt, was das Zeug hält!«

Kalt und eisern steht der Kommandant auf der Brücke: »Jungen, nur nicht die Ruhe verlieren! Schießt, was das Zeug hält!«

Das Boot, das soeben die Torpedos abschob, ist auf 100 Meter herangekommen, und plötzlich wird aus dem Schatten eine riesengroße Stichflamme, eine wuppernde Defonation erschüttert das Dunkel. Eine Rauchfahne wächst in den Himmel.

Während sich dieses an Steuerbordseite ereignet, sieht der Kommandant einen Schatten backbord auftauchen. Das dritte englische Schnellboot hat sich so nahe herangejagt, daß die Männer auf dem deutschen Vorpostenboot sehen, wie sich wieder zwei Torpedos lösen und auf das Wasser auf-

Indija so ogrožene, računati pa je tudi s tem, da bodo zaprli življenjsko važno cesto, ki vodi iz Burme v Čangajškovo Kitajsko. Vsled teh in takih izglečov so v Londonu že pričeli spoznavati japonsko nevarnost. Singapur — tako rezonirajo londonski listi — bo torej treba braniti za vsako ceno.

PK.-Aufnahme: Kriegsberichtler Moosmüller (Wb.)

Panzer des deutschen Afrikakorps formieren sich zu einem Gegenstoß an der Afrikafont.

klatschen. Im gleichen Augenblick nimmt unser Boot auch schon den Engländer auf die Hörner, aus allen Rohren schießend. Der Tommy erwidert, ein gewaltiger Feuerregen sprüht hin und her.

Wo bleiben die Torpedos? Sie müssen doch auf diese Entfernung treffen? Nein, beide sind auch diesmal vorbeigelafent! Vielleicht Mordsdusel, vielleicht, auch dank der Fahrkunst des Kommandanten. Es war eine sehr gefährvolle Lage, aber sie ist endgültig behoben, denn auch dieses Schnellboot verabschiedet sich mit prasselnder Stichflamme und donnernder Detonation. Es war nur noch ein leeres Schlauchboot, das vorüber trieb. Die ganze Geschichte mit den drei Schnellbooten ereignete sich in zwei bis drei Minuten. Dann war achtern alles vorbei. Als sich das Gefecht des achteren Vorpostenbootes entschied, wurde von weiteren englischen Schnellbooten ein Angriff auf unsere anderen Schiffe unternommen. Mehrere Boote griffen von Backbord querab und von vorn an. Die Engländer empfangen ein rasendes Feuer und zwei Schnellboote standen wie lodernde Fackeln gegen den vom Licht der Leuchtgranaten erhellten Himmel und verqualmten langsam.

Wollte ein von achtern aufkommendes Schnellboot eine Nebelwand für einen neuen Angriffsversuch legen? Jedenfalls wurde es rechtzeitig erkannt und gab für unser Führerboot eine vortreffliche Schießscheibe ab, sodaß es nach einigen MG-Garben ebenfalls Rauchentwicklung zeigte und nach weiterem Beschuß von der Bildfläche verschwunden war. Nach unseren Beobachtungen ist auch dieses Boot mit großer Wahrscheinlichkeit vom Gegner aufgegeben worden.

Wir hatten auf unseren Schiffen ins-

gesamt fünf Verletzte, die keine lebensgefährlichen Verwundungen davongetragen haben. Von den Verletzten verdienen zwei besonders erwähnt zu werden, weil sie beispielhaft sind für die Haltung den Kampfgeist unserer Vorpostenbootsbesatzungen. Da ist der Matrosengefreite Sch., der am Geschütz mit drei Splintern im Arm die Zähne aufeinanderbiß und solange aushielt, bis der Kampf entschieden war. Da ist weiter der Heizergefreite L., der zum Munitionsmann an Deck beordert worden und ebenfalls trotz seines schwer zerfetzten Armes mitten im Splitterregen Munition auf Munition heranschaffte, nach der die Geschützfürer riefen.

Zerstörangriffe auf Wüsteneisenbahnen

Kriegsberichtler Heinz Elsner.

Die Nachschubwege der britischen Offensive in Nordafrika sind die empfindlichsten Stellen des Vorstoßes, der von den Londoner Kommentatoren jetzt so außerordentlich kleinlaut besprochen wird. An den Knotenpunkten dieser rückwärtigen Verbindungslinien setzen unsere Kampfflugzeuge an, hier lassen sie ihre Schläge niederprasseln — die Wirkung ist äußerst stark.

PK. Der Auftrag ist klar: Zerstörangriffe auf die Eisenbahn im Raum Marsa Matruk-Bir Telst. Seit Tagen rollen auf ihren Schienen die Züge nach Westen durch die Wüste mit Benzin für die Panzer und Munition. Vieles brauchen die Divisionen, die in der Wüste zur Offensive angetreten sind und England endlich einen Erfolg bringen sollen.

Wie Zunder bersten und brechen die Geleise

Ganz tief brausen die beiden Rotten He 111 nun schon getrennt über afrikanisches Land. Da und dort fegen die Garben der Maschinengewehre und Bordkanonen ins Zeltlager und Fahrzeugansammlungen. Schon schwellen an einigen Stellen die ersten Brände, aber noch warten die Bomben auf ihre Ziele.

Immer tiefer hinein geht es ins Land. Vereinzelt folgen ein paar Gewehrschüsse oder auch die Garben eines Maschinengewehrs den rasenden Schatten, aber so schnell, wie sie in der Dämmerung heranhuschen, so schnell sind sie wieder verschwunden. Noch immer zeigt der Kompaß Südkurs. »Die Eisenbahn!« Der Flugzeugführer hat das hellglänzende Schienenband entdeckt und reißt die Maschine in einer Steilkurve herum, daß die linke Tragfläche fast den Boden berührt. Dichtauf folgt die Rottenmaschine. Schnurgerade zieht sich die Bahn durch die Wüste. Knapp über den Masten der Telefonleitung fegen die beiden He 111 die Bahn entlang. Die erste Bombe fällt. Wie ein Torpedo jagt sie fast horizontal zwischen die Schienen, wühlt sich tief in den Sand und detoniert. Riesige Sandfontänen wirbeln hoch. Wie Zunder bersten und brechen die Eisenbahnschienen, werden auf viele hundert Meter zerstreut im Wüstensand. Weiter geht die Jagd. Bombe um Bombe zerstört in regelmäßigen Abständen die Wüsteneisenbahn. Lange wird es dauern, bis diese Schäden wieder geheilt sind, mit vielen Tagen Verzögerung wird der Nachschub an der Front eintreffen, vielleicht zu spät.

Ein Eisenbahnzug für den 500-er

»Herr Leutnant, die 500-er hängt noch«, meint der Bordmechaniker von hinten. »Klar, ich habe ja noch nicht geworfen«, sagt der Beobachter und schaut wieder nach vorn. Dunkler und dunkler werden die Abendschatten, aber noch immer leuchtet hell der Schienenstrang. In der Kanzel und in der Wanne riecht es beißend nach Pulverdampf, denn hin und wieder hämmern die Maschinengewehre ihre Garben in Zeltlager und Flugzeuge, in vereinzelte Anlagen und kleine Lager-schuppen. Ein Ziel für die 500-ter fehlt, da ist es auch schon entdeckt. Ein Eisenbahnzug, der auf einem Abstellgleis steht.

Als erstes pfeifen und peitschen die Geschosse der Bordwaffen in den haltenden Zug, aus dem in kopfloser Flucht die Begleitmannschaft sich seitwärts in die Wüste zu retten versucht. Niemand versucht mehr, den Ansturm der deutschen Kampfflugzeuge aufzuhalten, deren letzte Bomben krachend zwischen den vollbeladenen Zug fahren. Weit weg sind sie schon wieder, da detonieren die Bomben. Die Wucht der Detonation wirft die Lokomotive seitwärts aus den zerstörten Schienen, vollbeladene Güterzüge brennen, mit

himmelhohen schwarzen Qualmwolken verbrennen Benzin- und Ölwagen, nutzlos versickert Trinkwasser im Wüstensand.

Die letzten Bomben sind gefallen, die Trommeln und Magazine sind leer, es geht wieder heimwärts. An zahlreichen Stellen ist die Bahnlinie zerstört und kommt lange Zeit für den Nachschub an die Offensivfront nicht mehr in Frage.

Soll ich Offizier werden?

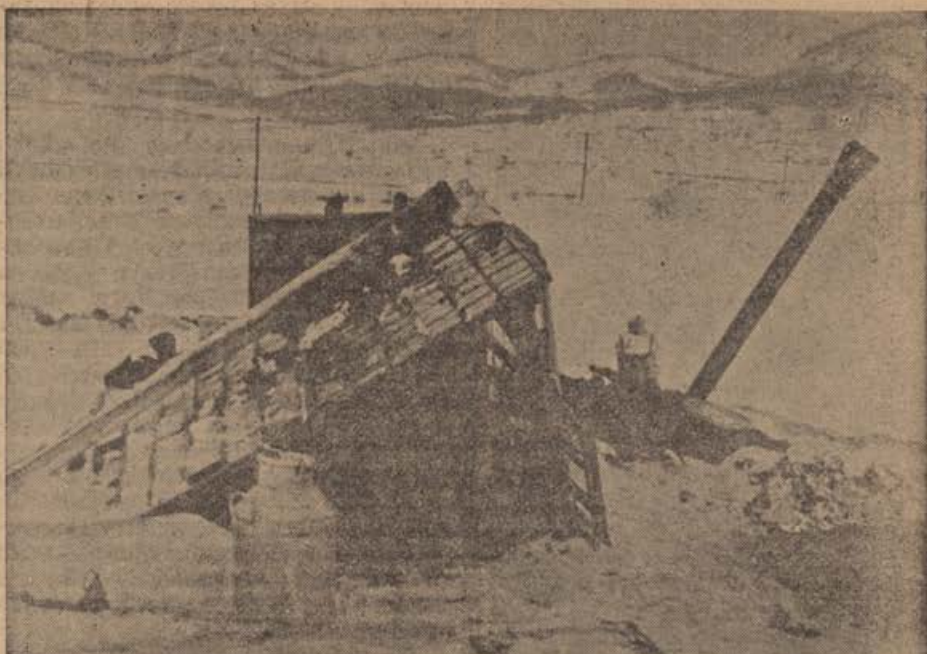
Eine Frage zur Berufswahl unserer Jungen

Seit zwei Jahren steht nun das deutsche Volk in dem größten Freiheitskampf seiner Geschichte, im Kampf um eine schöne und herrliche Zukunft unseres Vaterlandes, im Kampf um die Kultur des ganzen Abendlandes und schließlich um die Erhaltung und Neuordnung des gesamten Europa.

Tag für Tag vernimmt das deutsche Volk mit stolzer Freude und Genugtuung von den siegreichen Schlachten und Kämpfen unserer unvergleichlichen Wehrmacht. Tag für Tag kündigt der Wehrmachtbericht von dem siegreichen und ungestümen Vordringen unserer Kameraden an der Front, die in nimmermüdem Einsatz, im stillen Heldentum Taten vollbringen, die als das gewaltigste Völkergehen aller Zeiten in die Geschichte eingehen werden.

Vor allem die deutsche Jugend ist es, die mit echt jugendlicher Begeisterung diese Kämpfe verfolgt und mit brennenden Herzen wünscht, auch mit dabei zu sein, Schulter an Schulter mit ihren älteren Kameraden zu stehen, mit ihnen den grauen Rock zu tragen und mit der Waffe in der Hand für die Zukunft Großdeutschlands einzutreten.

Manchem Jungen, der kurz vor der Reifeprüfung steht, wird sich der Wunsch aufdrängen, in das Heer einzutreten und sich ganz dem Offiziersberuf hinzugeben. Was ein richtiger Junge ist wird sich fragen und prüfen: Kann ich Offizier werden, fühle ich mich zum Offizier berufen, was kann ich und will ich von diesem Beruf erwarten? Was wird von mir verlangt und erwartet? Jeder, der den Beruf eines deutschen Offiziers ergreifen will, muß sich im klaren sein, daß Mut, Pflichtbewußtsein und Führertum zu den entscheidendsten Eigenschaften des Offiziers gehören. Gewiß ist der Offizierslaufberuf nicht immer leicht, oft muß die eigene Person der Pflicht weichen und jegliche Rücksichtnahme auf den Einzelnen muß angesichts des großen Zieles zurückgestellt werden. Aber welche Fülle von abwechslungsreicher Arbeit erwartet den jungen Offizier! Bei welcher Waffengattung er auch eingestellt wird, sei es Infanterie, Artillerie, Pioniere, Panzerjäger, Aufklärungsabteilungen usw., nicht zu vergessen die Spezialtruppen, die Gebirgsjäger, Nebeltruppen, Eisenbahntruppen u. a. mehr, immer und überall wird der junge Fahnenjunker eine gründliche und hervorragende Ausbildung erhalten, die ihn mit ihren mannigfachen Abwechslungen voll und befriedigend wird. Nach dem Besuche der Kriegs- und Waffenschule und der Beförderung zum Leutnant werden ihm Aufgaben gestellt, die den Ein-

PK-Aufnahme: Kriegsbericht Kirsche (Wb.)

Auch auf der »sonnigen Krim« schneit und stürmt es seit Wochen. Ein Feldküchenstand im Jailagebirge.

satz der ganzen Person erfordern, ihn aber mit Stolz und freudiger Genugtuung erfüllen werden. Wie interessant und verantwortungsvoll allein ist schon die Arbeit eines Zugführers, der aus jungen, ungeübten Leuten in kurzer Zeit vollwertige Soldaten heranbildet! Schon die Tatsache, daß er dem Vaterlande für den Augenblick der höchsten Bewährung so und so viele junge, vollausbildete Soldaten gestellt hat, die alle durch seine Arbeit und seinen Geist geformt wurden, muß dem jungen Offizier das Gefühl der höchsten Befriedigung geben, mit Recht darf er stolz sein auf die von ihm geleistete Arbeit.

Kommen später die Zeiten der großen Übungen im Kompanie- und Batl.-Rahmen, so z. B. Hochgebirgsübungen bei den Gebirgsjägern, dann kann der junge Offizier zeigen, ob sein Zug, seine Rekruten den hohen Anforderungen, die der moderne Krieg an den Soldaten stellt, gerecht werden und ob die von ihm geleistete Arbeit schlecht oder gut war. Die Stunde der höchsten Bewährung ist es aber, wenn der junge Offizier an der Spitze seines Zuges im Feuer der feindlichen Granaten seine Leute mit sich reißt, durch sein Vorbild und seine Tapferkeit, sei es beim Sturmangriff oder in der Verteidigung, seinen Männern zeigt, wie deutsche Soldaten zu kämpfen, und wenn es sein muß, auch zu sterben wissen. Immer und immer wieder, auf welchen Schlachtfeldern es auch sein mag, im hohen Norden, im Westen, unter der heißen Sonne Afrikas oder jetzt im Osten, hat der deutsche Offizier gezeigt, daß er seiner hohen Pflicht und Verantwortung gerecht wurde.

Oder sehen wir uns einmal den Dienst eines Ordonanzoffiziers beim Bataillon oder beim Regiment an. Dort steht der junge Offizier nicht mehr vor der Front, seine Arbeit besteht nun hauptsächlich in dem Bearbeiten von Vorschriften, dem Ausarbeiten von Dienst-, Besichtigungs- und Mobplänen usw. Bei Übungen und im Gefecht hat der Ordonanz-Offizier die Aufgabe, die Verbindung zwischen Bataillon und Regiment aufrecht zu halten und

gewinnt so einen Einblick in die Truppenführung, die sogenannte Taktik. Genau so interessant und sehr verantwortungsvoll ist der Dienst eines Adjutanten, der ein hohes Maß von Pflichtbewußtsein und Verständnis für diese oft nicht leichte Arbeit erfordert. Er ist der taktische Berater seines Kommandeurs, arbeitet mit diesem Befehle aus, empfängt Meldungen und verarbeitet sie. Er leistet außerdem den gesamten Schriftverkehr eines Bataillons oder Regiments und meist ist eine Adjutantenstelle der Ausgangspunkt zu einer der schönsten Laufbahnen des Heeres, der eines Generalstabsoffiziers. Aber nicht immer ist der junge Offizier an diese Stellen gebunden, er erhält zu seiner weiteren Ausbildung die verschiedensten Kommandos. Was kann es für einen jungen Leutnant z. B. schöneres geben, als auf die Heeres Sportschule kommandiert und dort in den verschiedensten Arten des Sportes, sei es nun Leichtathletik, Kampfsport usw. ausgebildet zu werden, um dann später als Sportoffizier für die gesamte Sportausbildung innerhalb eines Bataillons oder Regiments verantwortlich zu sein? Bei den Gebirgsjägern, einer der schönsten Truppen des Heeres, erfolgen auch Kommandierungen zur Heereshochgebirgsschule, wo der junge Offizier den alpinen Dienst, Klettern, Schifahren usw. bis ins kleinste kennenlernt, damit er später bei Hochgebirgsübungen, Kletter- und Schikursen seine Untergebenen in allem unterweisen kann, was ein richtiger Bergsoldat verstehen und können muß.

Es wäre zuviel an dieser Stelle all das aufzuzeichnen, all die hohen Anforderungen und schönen Aufgaben zu schildern, die an den jungen Offizier herantreten und die er mit Leib und Seele erfüllen wird. Zu jeder Zeit wird der deutsche Offizier rücksichtslos seine ganze Person für das Vaterland einsetzen, sei es nun im Frieden oder im Krieg. Stets wird er der deutschen Jugend echtes deutsches Mannestum vorleben, und höchste Anerkennung werden ihm Liebe und Dankbarkeit seiner Männer sein, die für ihn und mit ihm durchs Feuer gehen. Der Führer selbst hat...

PK-Kriegsberichtler Lengwennings (Wb.)

Kurz vor dem Nachtstart. Rasch noch einen Zug von der Zigarette. Die Motoren laufen bereits.

schen Offizier in den Worten »Wo ein deutscher Offizier steht wird auch stets ein deutscher Musketier hinter ihm stehen« höchstes Lob und Anerkennung ausgesprochen. Die Heldentaten deutscher Offiziere im früheren und jetzigen Kriege werden der deutschen Jugend immer ein Ansporn sein, und viele aus ihren Reihen werden einst das graue Ehrenkleid des Offiziers tragen und nach den Worten handeln:

»Es ist nicht not, daß ich lebe, wohl aber, daß ich meine Pflicht tue.«

Lt. Rückert.

BORNEO

Največji Sunda-otok Borneo, za Grönlandijo in Novo Guineo največji otok na svetu, leži med Javajskim, Južnokitajskim, Sulu in Celebes-morjem ter med Makasarsko morskno cesto. Površina otoka meri 734.000 kvadratnih kilometrov, na kateri živi komaj dva in pol milijona prebivalcev. Skoraj celotno obrežje otoka je močvirnato, lahko bi se reklo skoraj bolj pod vodo, zaraščeno s pragozdovi, tako da je dostop v notranjost otoka mogoč edino po rekah, veletokih in zraku. Svet se v notranjosti otoka nekoliko dviguje. Povprečna nadmorska višina znaša 1000 metrov. Nekateri hribi presegajo seveda to višino in dosežajo 1800 metrov. Vrh Tebang, ki leži na sredini otoka, je skoraj 3000 metrov visok. Gora Kinibalu, ki leži na severu, meri 4566 metrov. Na severozahodnem obrežju so reke Padas, Limbang, Baram, Redschang in Lupar; na vzhodnem Mahakam in Bulungan; na južnem Barito, Murung, Kahajan ali Veliki Dajak, Katingan in

Pembuang važne tekoče vode; na zahodnem pa Kapuas, ki je hkrati glavna reka. Vse te tekoče vode preplavijo v deževnem času svoja obrežja ter tvorijo delte.

Klimatične razmere so na otoku bolj zdrave, kakor bi bilo pričakovati po legi z ozirom na ekvator in močno deževje v vsakem letnem času. Rastlinstvo je zelo bogato na tropičnih oblikah. Gozdi listnatega drevja segajo na Kinibalu vse do 2800 metrov, nakar sledi pas alpskega grmovja še čez 3000 m. V višjih legah pa raste samo grmičje in trava. Palme rastejo v legah do 1000 metrov visoko, od katerih sta samo dve vrsti res koristni. Palme vrste rotang in pritikovec delajo samo obrežne gozdove neprehodne. K temu se pridruži še bambus in pandanus ter cela vrsta drugih dreves. Omena vredno je kafirino drevo, nadalje takozvano drevo kruha, drevo začimbe itd. Na severu je rastlinstvo precej podobno rastlinam na Filipinih.

Zivalstvo Bornea je zelo sorodno z onim na Sumatri, manjka le tiger. Prav domača je takozvana nosna opica (Nasalis) ter bodeča svinja in dve vrsti veveric, od katerih se ena preživlja z žuželkami. Žuželk samih je pa mnogo vrst in v raznih pestrih barvah.

O civilnih porokah

Moški se lahko poroči, ko je dovršil 21 let. Dekleta se lahko omožijo po dovršenem 16 letu starosti. Osebe, ki so za pridobitno delo nezmožne, se ne morejo poročiti. Sklepanje zakonskih zvez je mladostnim mogoče samo z dovoljenjem staršev ali njih zakonitih namestnikov. V primerih, da se mladoletnemu brez razlogov odkloni pristanek za vstop v zakon, odloča sodnik, ki je višji varuh nedoletnih.

Pri sklepanju zakonskih zvez se ne sme nemška kri pomešati s plemensko tujo krvjo. Za zakon radi boleznii ali pa drugače nesposobni ter sorodniki v prvem kolenu in vsaki se ne morejo združiti v zakonske pare. Adoptirane otroke je smatrati kakor sorodnike. Skleniti več kakor en zakon je kaznivo.

Ponovne ženitve in možitve po izvršenih ločitvah se naj sklepajo šele šest mesecev po ločitvi prejšnjega zakona. Pripadniki oborožene sile in državne delovne službe potrebujejo za ženitev še posebnega dovoljenja svojih oblasti.

Poroke sklepajo samo poročni, takozvani stanovski uradi, ki se jim pravi Standesämter (Standesamt). Eventualne cerkvene poroke se lahko vršijo šele po končani poroki pri poročnem uradu. Oldici so neveljavni, če se poroka ne vrši v šestih mesecih po oklicu. V primerih, kjer gre za življensko nevarnost, se zakon lahko sklene tudi brez oklicev.

Zaročni par mora na civilnem ali poročnem uradu izjaviti, da želi postati zakonski par. Pri tem morata biti navzoči dve prič. Na vprašanje uradnika stanovskega urada, če želita stopiti v zakonsko zvezo in sta ženin in nevesta odgovorila z »ja«, sledi v imenu Reich-a izjava uradnika, ki poroča, da je zakon pravnoveljavno sklenjen, kar se hkrati tudi vpiše v družinsko knjigo. Poročena pa dobita vsak po en poročni list kot potrdilo o sklenjeni poroki.

Na Borneu živijo ob morskem obrežju ter ob rekah Malajci, ki so pred dawnimi časi prišli kot naseljenci iz Sumatre in Jave ter že tam živeče domačine izrinili v notranjost otoka in jim dali ime Dajak. Tako je nastal otok malajski, ki je deloma pod angleško in holandsko oblastjo. Holandci so kot nasledniki Portugalcev danes gospodarji nad dvema tretjinama celega otoka. Angleži sedijo na severu v provincah Brunei in Saravak ter na otoku Labuan. Na vzhodnem obrežju otoka živijo še danes Bugi, ki so znani kot dobri mornarji. Notranjščina otoka je še danes velika uganka. Ne samo, da ni obljudena, notranjost je še prav malo raziskana.

Na otoku Borneu so nahajališča važnih mineralij, kakor petroleja, črnega premoga, zlata in dijamantov ter so to glavne vabe Japoncev, da so se izkrkali na britanskem otoku, kjer so že zasedli nekatere petrolejske vreče. Otok sam z svojo ogromno nenaseljeno prostornino je seveda tudi za presežek japonskega prebivalstva zelo pripraven. Že obstoječe njive riža in nasade južnega sadja ter sladkorne trte bi japonski naseljenci v kratkem času povečali in razširili, kar bi vzporedno z ostalimi gospodarskimi panogami preživljali lepo število Japoncev.

Pri poroki mora zaročni par biti osebno navzoč. V vojnem času se dovoljijo tudi izjeme. Poroke se v takih primerih vršijo brez ženina doma ter brez neveste na fronti. Take vojne poroke so tudi veljavne, če je zakonec, predno je izrekel besedo »ja«, umrl.

V tujni živeč zaročni par ali zaročni par brez rednega bivališča poroča Standesamt Nr. 1 v Berlinu. Poroko lahko opravi tudi drugi poročni urad, za kar je pa potrebno predhodno dovoljenje za poroko pristojnega poročnega urada.

Zakonska zveza bi bila neveljavna, če so se pri sklepanju iste zgodile napake. Ničnostna bi bila tudi poroka, ki se je sklenila s tujo-krvno osebo. Isto velja za družinsko zvezo, ki bi se sklenila zoper zakon o čuvanju dednega zdravja. Poroka, ki je imela namen, dati ženi ime in državno pripadnost, tudi takoj izgubi svojo veljavnost. Brez veljave bi tudi bila poroka med brakolomci, nadalje dvojni zakon med sorodniki in vsaki. Take neveljavnosti sklenjenih porok nastopijo z dnem, ko jih sodišče proglasi za neveljavne.

Otroci iz zakonov, ki se jih proglasi za neveljavne, so nezakonski, če se je neveljavnost zakona izrekla na podlagi tuje krvnosti enega zakonskega partnerja ali na podlagi zakona o zaščiti dednega zdravja. Pri vseh ostalih razveljavljenih zakonov se smatrati otroke za zakonske.

Razveljavljenje poroke se lahko zahteva, če se je en zakonski partner zmotil v stvarih in bi se ne bil poročil, če bi bil vedel za nje, ali pa če se je sklep zakona dosegel z grožnjami ali silo. V vseh primerih je pa potrebna razsodba sodišča.

**Pozdrav vseh zavednih
Spodnještartercev je**

„Heil Hitler!“

GOSPODARSTVO

Naloge kmetijstva v letu 1942

Diplomlandwirt H. H. Freudenberger je pod gornjim naslovom napisal sledeči članek:

Kljub težavam, ki jih ne manjka, je podeželsko ljudstvo tudi za tekoče leto preskrbelo prehrano ljudstva. Pa zaslugah nemornega dela moških in žensk se ob začetku vojnega leta 1942 lahko reče, da sta naše kmetijstvo in naše prehranjevalno gospodarstvo v redu in da je njuna prehranjevalna moč nespremenjena. Zahteve, ki se bodo letos stavile nemškemu kmetijstvu, bodo kljub vsemu še večje kakor doslej. Nemško kmetijstvo je in ostane podlaga našega prehranjevalnega gospodarstva.

Smernice, ki veljajo za pridelovalno bitko, ostanejo seveda slej kakor prej v veljavi. Pri tem bodo pa leta 1942 posebno 4 parote stopile v ospredje celotne naloge. 1. Da se pridelovanje žita za kruh na vsak način obdrži na sedanjih višini. 2. Da se pridelek krompirja in sladkorne pese poveča. 3. Da se izdelovanje masti s povečanjem gojitve oljaric še bolj zagotovi in 4. da se pridelata toliko sočivja, da bomo imeli vseh čez lastne potrebe.

Kaj značijo te štiri parote v praksi? Brez dvoma je pridelovanje krušnega žita v vojnem času ogromne važnosti ter mora pod vsakim pogojem ostati na sedanjih višini. Razveseljiva je ugotovitev, da je naše glavno krušno žito — zimska rž — posejana skoraj na vseh v poštev prihajajočih njivah. Če se radi vremenskih neprilik o zimski pšenici ne more isto trditi, ne bo težav, če se na ta način ostalih 5% nadomesti z večjimi posevki letne pšenice. Temu je dodati, da je preskrba semen za predstoječo pomladansko sezono zelo ugodna.

Važno je tudi povečanje krompirjevih nasadov in nasadov sladkorne pese, ker tvori to do neke meje podlago naše zemeljske kulture in pridelovalne moči. Kako važno je pridelovati vedno več krompirja, se lepo vidi iz dejstva, da bodo krompir-

jeve njive leta 1942 povečali za kakih 250.000 hektarjev, od katerih bo 40.000 hektarjev samo ranega krompirja. Iz tega ni težko izračunati, da nam krompir in pesa prinašata 3 do 4 krat toliko redilnih snovi kakor krmilna žita. Tudi semenski krompir ranih vrst je za povečanje nasadov v zadostni količini in odlični kvaliteti na razpolago. Težav ne bo tudi pri preskrbi semenskega krompirja poznejših vrst. Na razpolago ga je dva milijona ton najboljše vrste. To je petkrat toliko kakor l. 1931. Edinstven pomen sladkorne pese je v zadnjih letih postal vedno bolj viden. Gre za kulturno rastlino, ki jo je treba pridelovati v istih, če že ne v večjih količinah.

Ze pri jesenski setvi se je zahtevalo, aa se posevke oljaric zvišajo na 300.000 hektarjev. Iz tega se zrcali skrb za preskrbo masti. Zimska setev je v glavnem zadovoljila. Ogrščica seveda ni povsod najbolj ugodno prišla v zemljo, kar se pa mora zbravati. Letne oljarice lahko v okvirju pomladanskih načrtov izpolnijo nastale vrzeli. Mak, letna ogrščica in letni rips pridejo v poštev. Po legi in zemlji pa tudi oljnati lan, rižek in divji zafran. Pri tem si je treba predočiti, da da visoka povprečnina na 1 hektar zemlje 6 do 7 dvojnih centov čiste masti, medtem ko nam mlekarstvo in svinjereja pri isti površini rodne zemlje da samo 1 dvojni cent masti. Vse to lahko zahteva večjo ploskev posevkov, kar se na drugi strani pri gojitvi pivovarskega ječmena lahko prišteje.

Zahteve po pridelovanju sočivja, ki naj presega lasten konzum, imajo namen, da mobilizirajo še obstoječe rezerve poljskega sočivja, ki leži pri srednjih in velikih kmetovalcih in je bolj grobih vrst. Gojitev finega sočivja, kakor paradiznikov, kumerc, zelerije itd., ki se jih lahko z malo masti pripravi, naj ostane v rokah poklicnih pridelovalcev sočivja. Za pridelovanje ranega sočivja se naj uporablja vrtnarije, ki gojijo cvetlice itd.

× Zivila so se v Ameriki, odkar je stopila v vojno, podražila že za 10 odstotkov. Ker še nimajo nikakšnih protukrepov, je nakup za nakupičanje zelo narastel. Nekatero panogo trgovine se bojijo, da bodo zaloge gotovega blaga kmalu razprodane.

× Madžarska poseduje 6 milijonov orolov gozdov, od katerih je 1 milijon državna last. To precejšnje gozdno gospodarstvo odpira lesni industriji lepo razvojno možnost. Kljub temu nameravajo v madžarskih nižinah pogozditi 110.000 orolov zemlje, kar bo razbijalo vetrove ter prenos peska. Lesno industrijo Madžarske tvorijo v glavnem žage in le v manjšem obsegu industrija pohištva. O kakšni kemični industriji, ki bi izkoriščala les, se še ne more govoriti.

× Centralo za gospodarjenje z železom dobi Hrvaška. S tem bo prišla cela produkcija železa pod državno kontrolo in gospodarstvo.

× Kalorično električno centralo v nekem premočopu nameravajo graditi na Hrvaškem, ki bi Slavonijo, del Srema in Bosno oskrbovala z električno silo.

× Romunija bo v Plavseti blizu Severina raziskala rudnik azbesta. Dela je za enkrat za tri leta prevzela neka zasebna tvrdka.

ZA GOSPODINJE

Perutnina pozimi

Skrben gospodar že v pravem času pripravi in uredi vse potrebno za zimo. Pri tem se briga za svojo živino, skrbi za steljo, drva in drugo. Pri vsem tem pa kmečki gospodarji navadno vse premalo ali skoraj nič ne mislijo na svojo perutnino. Saj tudi perutnina zahteva svojo nego in oskrbo, kakor vsaka druga domača žival.

Velika večina naših kmetij kokošnjakov sploh ne pozna; kokoši morajo vso zimo prebiti v skrivnem kotu v živinskem hlevu ali v svinjaku. Take kokoši ne samo, da so nezdrave, neodporne, ampak tudi ne dajo pravih koristi, saj v takih razmerah kokoši ne marajo nesti. Prvi pogoj za dobro zimsko nesnost je zdrav, zraven, suh, dovolj svetel kokošnjak, v katerega mora priti čim več sončnih žarkov.

Pred nastopi ostrá zima in zapade sneg, moramo kokošnjak temeljito očistiti. Vse naprave v kokošnjaku in stene kokošnjaka moramo umiti z vročo vodo in nato preplekati s karbolinejem, zidane stene pa z apnenim beležem. Na tla nasujemo sveže mivke, ki jo pa moramo vsak teden menjati. Lesene kurnice, ki niso iz dvojnih sten, moramo od zunaj dobro zapažiti z deskami ali slamo, da na ta način preprečimo škodljivi prepil v kurnici, kurnice samo pa izoliramo pred mrazom. Zraven vsake kurnice mora biti pozimi brskališče za kokoši; to je majhen pokrit prostor s 5 do 10 cm debelo plastjo peska. Brskališče je za kokoši pozimi posebno važno, ker tukaj se kokoši največ gibljejo na svežem zraku, kar zelo dobro vpliva na zdravje in pesnost kokoši.

Za dobičkanosno kokošjerejo pozimi je zelo važna pravilna izbira plemenskih kokoši, kar se mora izvesti še pred začetkom zimske prehrane. Pri tem velja načelo: zadržimo samo to, kar nam bo dajalo koristi. Petelinov pustimo za dom samo toliko, da pride na 20 kokoši po en petelin. Peteline ali pa valina jajca moramo vsaj vsako tretje leto izmenjati iz druge reje, da ne pride do škodljivega parenja v sorodstvu. Vse kokoši, ki so stare več kot dve leti, odstranimo, ker te ne dajo več toliko koristi, kolikor pozimi pojedjo. Izjemoma obdržimo za pleme tudi katero starejšo kokošo, ki nam daje dober zarod. Odstranimo tudi vse letošnje jarkice, ki so slabo razvite, krhlike in še niso začele pred zimo nesti, ker te bodo začele nesti šele spomladi; zato bi jih morali vso zimo zamažati.

Ko smo uredili in pripravili kokošnjak za zimo ter odbrali same dobre peteline in kokoši, nas čaka še tretje delo, to je pravilno zimsko krmiljenje kokoši. Na zimsko nesnost kokoši najbolj vpliva pravilno krmiljenje. V tem greši marsikatera gospodinja, ker krmji kokoši pozimi preveč z zrnjem, večkrat celo s samo koruzo. Pozimi moramo krmiti kokoši nesnice s hrano, ki kokoši ne redi, pač pa jim daje snovi za tvorbo jajc. Med zimsko krmo spada: krompir, oves, ječmen, pšenica, koruza, otrobi in zdrob; zelo važno zimsko krmilo je fižol, zdrobljen in prekuhan, nadalje tudi grah. Vsa ta krmila moramo pokladati izmenoma, tako da dobijo kokoši vsak drugi ali tretji dan drugo krmo. Zjutraj dajemo hrano v obliki žganec, to je skuhan krompir, zmešan z otrobi; vsaj dva do trikrat na teden napravimo žgance iz kuhanega krompirja in kuhanega fižola. Zrnje pokladamo le zve-

× Gospodarjenje z obvalno industrijo. Na Madžarskem urejujejo gospodarstvo čevljev. Izšla je odredba, ki urejuje izdelovanje in trgovino. Predvsem se bo ustanovilo centralo ali središnico čevljev, ki bo skrbelo za usnje in ostali, za izdelovanje potrebnega materiala. Gledalo se bo seveda tudi na racionalno uporabo ter pravilno razdelitev materiala in gotovih čevljev. Kontrola bo tudi skrbelo, da se ne bo izdelovalo nedovoljenih, manj potrebnih vrst čevljev. Centrala bo od pomenitnih ministerstev sprejemala nakazila za potrebno ji blago ter upajo na ta način popolnoma zadovoljivo rešiti problem preskrbe čevljev.

× Tovarno za žreblje urejajo v Turčiji. Gospodarsko ministrstvo Turčije je sklenilo, da se v Karabük-u ustanovi tovarna, ki bo izdelovala žreblje. Letna produkcija tovarne bo 2500 ton.

× 1.434.240.000 kun so zadnjih osem mesecev na Hrvaškem dovolili za javna dela v svrhu omiljenja brezposelnosti.

× Nova veleciktrarna na Madžarskem. Madžarska vlada je dovolila, da se za novo veliko elektrarno, ki jo gradijo v Vzhodni Madžarski, vse kotle in potrebne stroje naroči v Švici.

× Slovaška država bo v tekočem letu eksportirala večje količine lesa v Italijo kakor doslej.

PK.-Aufnahme: Kriegsbericht Hähle (Wb.)

Schweres MG. kämpft ein bolschewistisches Widerstandsnest nieder.

UMNI KMETOVALEC

Oskrbovanje kmetijskih strojev

Medtem, ko smo zadnjič razpravljali o sestavi ali konstrukciji ter o posameznih sestavnih delih kmetijskih strojev, bomo v današnjem sestavku podali nekaj najvažnejših navodil za oskrbovanje kmetijskih strojev.

Pogovorili se bomo o tem, kako je treba s kmetijskimi stroji postopati, preden začnemo z njimi obratovati, nadalje, kako jim je srečiti, kadar so v pogonu, in pa, kako je ravnati s kmetijskimi stroji po končanem delu z njimi, to je, kako jih pripravimo za počitek v shrambi za stroje.

1. Postopek s kmetijskimi stroji pred začetkom dela.

Ko naročeni stroj dospe, ga moramo še pred prevzemom takoj na kolodvoru pregledati, če je pošiljka vsaj na zunaj videti v redu, t. j. zaboj nepoškodovan itd. Tudi moramo na podlagi voznega lista in naro-

čer, in sicer mešanico zrnja, ne pa samo koruzo.

Pozimi ne smemo pozabiti na zeleno hrano za kokoši. Za zeleno krmo za zimski čas pa moramo skrbeti že v jeseni. V ta namen moramo v kleti shraniti več glav zelja, ki ga pozimi od časa do časa obesimo v kokošnjak. Dobra zelena krma za kokoši je repa, pesa, korenje, koleraba, ki se navadno obesi tako, da jo lahko kokoši kljuvajo.

Najboljša krma za kokoši nesnice pozimi pa je posneto mleko, katero je obenem izborna pijača in okrepičilo pozimi. Izvrsten dodatek zimski krmi so jajčne lupine, ki bi se morale vse leto hraniti za zimo.

Zimska prehrana kokoši je precej zamotana in zahteva več skrbnega in vestnega dela; toda trud je dobro poplačan z dragimi zimskimi jajci.

A. G.

čilnice ugotoviti, da li je stroj res naročenega tipa in velikosti ter, da-li ne manjka kakšen sestavni del ali del opreme.

V slučaju morebitnih poškodb ali manjkajočih delov si moramo pred prevzemom stroja dati od strani železnice izstaviti potrdilo o stvarnem stanju, ali pa sploh odkloniti prevzem. V vsakem primeru moramo takoj brzojavno ali telefonično sporočiti ugotovljeno nerednost dospele pošiljke tovarni ali trgovcem, pri katerem smo stroj naročili, ter mu ga staviti na razpolago.

Če pa je stroj dospel v redu vsaj na videz, ga skrbno prepeljemo domov in previdno izložimo. Ker dospe skoraj vsak stroj razstavljen, je priporočljivo, poklicati strokovno izvežbanega ključavničarja ali strojnega mehanika, da nam stroj izloži iz omota, ne da bi kak del poškodoval, in ga takoj sestavi. Pri večjih strojih pošlje mehanikarja tovarna ali prodajalec stroja sam, da nam stroj sestavi.

Ker delimo kmetijske stroje glede na način postavitve v nepremične ali stabilne, v prevozne in prenosne ali transportne ter v med vožnjo delujoče ali mobilne stroje, je tudi način dela pri sestavi različčen.

Nepremične ali stabilne stroje navadno postavimo na betonski podstavek, na katerega uvežemo blazine iz trdega lesa, na katere položimo stroj, ki ga z železnimi vezmi privijemo na blazine.

Glede pritrjevanja strojev z vezmi in vijaki si vobče zapomnimo splošnoveljavno pravilo, da ne smemo nikdar kovinskih delov stroja pritegovati neposredno na beton ali na železne nosilce, marveč, da mora biti vedno vmes med ogrodjem in maticami za pritrjenje lesen, usnjat ali gumijast vložek, ki daje stroju vsaj nekoliko prožnosti.

Nadalje je treba pri sestavljanju stroja

paziti, da se ravnamo točno po navodilih za sestavo, ki je priložena ali posebej poslana od tovarne za vsak stroj. Ta navodila moramo skrbno shraniti tudi potem, ko je stroj že v teku, ker vsebujejo navadno tudi seznam sestavnih delov, na podlagi katerega nam je edino mogoče, pravilno naročiti pozneje potrebne dodatne dele.

Prenosne stroje postavimo na stojalo, ki mora biti tako narejeno, da se da stroj zložno prenašati, obenem pa se mora stojalo dati čvrsto pritrditi ob tla na mestu obratovanja. Tudi prenosni stroji morajo biti namreč, kadar so v teku, enako ali še bolj nepremični, kot stalno na enem mestu stoječi, ker so pač lažji in ne zadošča njihova lastna teža za nepremičnost med delom.

Ni torej bolj pogrešenega, kot če n. pr. mlatilnico ali elektromotor postavimo na šibek lesen pod, kjer se stroj trese s podnicami vred. Posledice so kmalu očitne: vse ogrodje se razmaje, ležaji se zamaknejo in razmajejo, osi se zategnejo, kolesa in jermenice tečejo navzkriž — in ves stroj je v najkrajšem času samo še za v staro železje! Zato je tudi pri takozvanih prevoznih strojih, n. pr. večjih mlatilnicah, skrbno paziti, da pritegnemo dovolj trdno zavorne cokle pri kolesih, in po potrebi spodnje dele strojev še otežimo.

Istotako je treba skrbno paziti da postavimo stroj popolnoma vodoravno.

To pomeni, da morajo ležati vse vodoravne osi popolnoma v vodoravni legi, vse navpične pa v zares docela navpični legi. Nadalje morajo biti tudi vsi pravokotno postavljeni deli stroja v zares pravokotni legi itd. Končno mora biti jermenica stroja, ki prejema pogon od pogonskega stroja, s pogonsko jermenico istega v natančno vzporedni legi.

Šele, ko smo se o pravilni postavitvi in sestavitvi stroja prepričali in nam je način delovanja docela jasen, smemo previdno poskusiti, spraviti stroj v pogon, najprej ročno, nato pa s pogonskim strojem. Če pri poskusnem zagonu stroj škriplje, ropoče, ali se ustavlja, potem nekaj ni v redu in moramo stroj pustiti v miru ter poklicati strojnega mehanikarja iz tovarne ali od prodajalca stroja, da ugotovi dejansko stanje oz. nepravilnost pri stroju.

Pri poskusnem zagonu moramo paziti tudi na to, kako stroj izvršuje svoje delo. Seveda moramo v ta namen vsa morebitna rezila dovolj naostriti in pritegniti, delovne priprave pravilno namestiti in po potrebi še med pogonom uravnati.

Stroj smemo uporabljati šele, ko smo ga opremili na vseh nevarnih mestih tudi z po zakonu predpisanimi varnostnimi napravami, da preprečimo nesreče med delom.

Enako moramo pred začetkom obratovanja skrbno uravnati pogonsko jermenico. Rekli smo že, da morajo ležati jermenice med gonilnimi in gnanimi jermenicami popolnoma vzporedno, ker sicer jermen pada z jermenic. Nadalje mora biti vsak jermen dovolj napet, to je toliko, da ne spodrsava (spodrsavanje jermena spoznamo po tem, da se jermenica pogonskega stroja segreva na platišču, stroj pa teče prepočasno kljub pravilni prestavitvi), pa tudi ne preveč, posebno če je daljši in težji, kajti zaradi prenapetih jermenov se segrevajo in kvarijo ležaji.

Vsi jermeni morajo biti nameščeni tako, da ne tečejo proti šivu, to je, na na skulpaj sešitem mestu mora teči zgornji ali zunanji del jermena naprej v smeri teka. Če je jermen nameščen narobe, »točba«, kar škoduje tako jermenu kot stroju.

Končno moramo, preden začnemo s strojem obratovati, skrbno pregledati in prezkusiti, da li so vsi vijaki dovolj priti in, da li je stroj na vseh ležajih dovolj namazan, oz. mazilne naprave napolnjene z oljem, oz. z mastjo za mazanje.

Stroj, ki je pravilno sestavljen, namazan in uravnan, ima tih in miren tek ter potrebuje prazen za pogon manj, nikoli pa ne več sile, kot mu je potrebna za obratovanje po podatkih tovarne.

Strega strojev med pogonom.

Predvsem naglašamo, da pri obratovanju s kakršnimi koli stroji ni nikdar preveč previdnosti, mnogokrat pa premala previdnost vzrok nesreč. Zato: bodi pri ravnanju s stroji med pogonom previden kar je mogoče in zahtevaj previdnost tudi od vseh ostalih pri strojih zaposlenih! Ne-previdnih ljudi, otrok in starčkov, posebno pa pijanih slaboumnih ne puščaj v bližino strojev!

Preden spustimo stroj v tek, se prepričajmo, če ni nikogar v taki bližini stroja zaposlenega, da bi ga mogel stroj poškodovati, če so varnostne priprave v redu, stroj pravilno uravnan; nato pa dajmo glase znak, da bomo stroj pognali. Po tem opozorilu počakajmo še nekaj trenutkov, nato šele poženimo stroj.

Med tekom stroja se večkrat prepričaj, dali se hitrotekoče osi in ležaji ne segrevajo, da-li se stroj ne trese, da-li delovne priprave pravilno delujejo itd. Če se osi oz. ležaji segrevajo, je to znak, da bodisi jermeni niso prav nameščeni, bodisi, da mazanje ne deluje v redu. Stroj takoj ustavimo in ugotovimo ter odstranimo nepravilnost!

* Če delovne priprave ne delujejo v redu, stroj ni pravilno naravnani ali pa jermeni spodsavajo oz. je prestava nepravilna, kar oboje povzroča, da stroj ne dela predpisano število obratov.

Mazanje strojev med pogonom je nevarno in pri vseh strojih novejših tipov tudi nepotrebno. Zato: ne mazimo strojev v teku! Za mazanje uporabljajmo samo za dotični stroj od tovarne predpisano olje in mast!

Posebno novi jermeni se radi skrajja nagubajo, zato moramo nove jermene skrajja večkrat po potrebi pritegniti. S kolofonijo itd. pa jih ne potresajmo!

Če obratuje stroj v temačnem prostoru, moramo skrbeti za zadostno razsvetljavo! Nezaposlenih oseb ne puščajmo v bližino strojev, ki so v teku, posebno pa še ne ljudi z gorečo cigareto v ustih k bencinskim motorjem, mlatičnicam itd.!

Ne popravljaj ničesar, niti jermenov, niti kaj drugega na strojih med tekom! Nikoli se toliko ne mudi, da ne bi mogel za ta čas stroja ustaviti!

Če pa in kadar kaj na stroju popravljaj ali nameščaj, skrbi, da ne more nihče medtem pognati stroja v tek, niti z roko ne, ker bi imelo to za posledico ponesrečenje dotičnega, ki stroj popravlja ali uravnava. Postavi zato stražo k stroju, ako ga popravljaj sam, oz. straži ti pri njem, če ga popravlja drug!

Enaka previdnost je potrebna pri medvožnjem delujočih strojih, kot so n. pr. kosilnice, plugi itd. Nikdar jih ne popravljaj in ne uravnaj, dokler so živali vprežene! Marveč odprezi in tako popravi ali uravnaj potrebno! Sploh nikdar ne stopi pred rezilo kosilnice, ako so konji vpreženi!

Pri električno pogonjanih strojih je treba še toliko večje previdnosti, da se po neprevidnosti ne poškodujejo izolirne naprave oz. da se kdo ne dotakne golih napeljav. Prostori, kjer stoje z električno silo

Japans »Gotteswind«-Flieger gefallen. Beim Kampf um die Halbinsel Malaya ist einer der bekanntesten japanischen Flieger Masaaki Inuma im Alter von 30 Jahren für sein Vaterland gefallen. Inuma hatte im April des Jahres 1937 durch seinen Rekordflug mit dem »Gotteswind«-Flugzeug (auf japanisch Kamikaz) in der ganzen Welt Aufsehen erregt. Er wollte bei dieser Gelegenheit auch in der Reichshauptstadt, wo er unter anderen von Reichsmarschall Göring empfangen wurde.

(Scherl-Archiv-M.)

gnani stroji, ne smejo biti vlažni in morajo biti ognjavarni!

Pregorelih varovalk (die Sicherungen) ne popravljajmo z žico, marveč vložimo takoj nove varovalke! Še bolje je, če so elektromotorji opremljeni z avtomati, ki takoj prekinajo tok, ako preseže dopustno napetost!

Bencin oz. sploh goriva za bencinske in druge eksplozivne motorje hranimo daleč v stran od motorja, na hladnem in ognjavarnem mestu ter ga ne nalivajmo v motor med tekom!

Pri strojih ne nosimo ohlapne obleke!

3. Ravnanje s stroji po končanem delu.

Nobena stroja ne rabi kmetovalec neprenehoma. Kosilnice in mlatičnice počivajo pozimi, slamoreznice in reporeznice poleti itd. Tudi pogonski stroji so pri malem kmetu v teku le vsakih par dni.

Predvsem in skrben gospodar ne bo pustil stroja počivati kar takega, kakršen se je ustavil po končanem delu.

Predvsem bo treba po končanem delu takoj preprečiti vsako možnost nesreče ali poškodbe stroja. Zato bomo n. pr. takoj izklopili električno strujo pri elektromotorju, izklopili stikalo pri bencinskem, dvignili rezilo pri kosilnici, pokrili rezilo cirkularke itd.

Nadalje bomo čimprej mogoče stroj dobro očistili prahu in med obratovanjem nastale umazanije itd.

Če stroja dalje časa ne bomo rabili, mu bomo sneli jermenje in ga shranili na suhem mestu, podmazanega z mastjo po zunanji strani, da ne otrdi. Tudi vijake nekoliko popustimo.

Vse stroje je treba varovati pred vlago, posebno pred meglo. Zato po končanem delu podmazimo z oljem vse nelakirane kovinske dele, prevlecimo z oljnato barvo vse matice vijakov in vse lesene dele itd.

V dobi, ko stroje ne rabimo, jih imejmo shranjene v posebni shrambi za kmetijske stroje, ki naj bo vsaj takšna ali pa še bolj skrbno zgrajena, kot smo navedli za

shrambo orodja. Po možnosti naj ji bo priključena ali vsaj v bližini tudi delavnica, kjer lahko izvršujemo mala popravila, sestavljamo in izmenjujemo sestavne dele strojev itd.

Takoj po končanem delu je namreč treba dati vsak stroj skrbno pregledati po strokovnjaku in takoj naročiti potrebne nadomestne dele oz. izvršiti potrebna popravila doma, pri večjih popravilih pa stroj ali pokvarjeni del nemudoma poslati v tovarno! Kljub vsem opozorilom je namreč neskrbnih gospodarjev vedno dovolj, zato so vse tovarne tik pred časom uporabe posameznih strojev preobložene s popravili in ne morejo vseh pravočasno izvesti. Zato ne odlašaj, če hočeš sebi dobro!

Če nismo strojev zavarovali pred rjo, to je podmazali z oljem ali prebarvali z oljnato barvo takoj po končanem delu, moramo vsaj zdaj pozimi temeljito očistiti od rje vse one dele strojev, kjer je rja vsled naše malomarnosti nastala. Rja namreč stroje veliko hitreje uniči kot pa delo!

Brez predhodne temeljite odstranitve rje je vsako barvanje strojev nesmiselno, kajti rja razjeda kovino tudi pod barvo p'astjo dalje. Rjo odstranimo najlažje z žičnato krtačo, nato dotične dele obrisemo z naoljeano krpo, nakar jih namažemo najprej z minijem, in ko se to posuši, z oljnato barvo, to pa tako, da barva zalije sleherni prostorček in da je plast barve kar mogoče enakomerno nanešena. Kar se tiče barvanja tako železnih, kakor tudi lesenih delov strojev, pomnimo: Redno barvanje podaljšuje uporabno dobo strojev — in barva nas stane mnogo manj kot pa novi stroj!

Če rje ne moremo drugače odstraniti s strojev, poskusimo z vročo raztopino sode (60%), ali pa z 10 do 15% raztopino žveplene kisline, nato pa jih operemo s čisto vodo. Ostanke oljnate barve odstranjuje naglo mešanica dveh delov salmijaka in enega dela terpentinovega olja. Terpentinov olje omehča tudi zarjavele matice vijakov. Nekateri priporočajo odstranjevanje rje s tem, da namočimo zarjavele dele za več tednov v svežo svinjsko gnojnico.

Mastne usedline očistimo pri finejših delih strojev s tem, da jih operemo v bencinu.

Zdaj pozimi moramo naročiti tudi potrebne pogonske jermene za kmetijske stroje, kajti postopek pri dobavi je radi vojno-gospodarskih ukrepov zamuden. Jermene za kmetijske stroje je mogoče nabaviti samo na podlagi nakaznice, za katero je treba vložiti prošnjo pri pristojnem Ernährungsamtu, Abtl. A.

Poleg običajnih podatkov je treba navesti v prošnji tudi širino, debelino in točno dolžino jermena.

Ker marsikateri kmet ne ve, kako se dolžina jermena izračuna, navajamo, da je treba izmeriti premera obeh jermenov, ki ju bo jermen vezal, kakor tudi razdaljo izmed obeh osi teh dveh jermenov. Nato izračunamo dolžino jermena na sledeči način: Vsak premer pomnožimo s 3,14, vsoti seštejemo in vsoto razpolovimo; nato prištejemo k tako dobljenemu številu še razdaljo med obema osima.

Če bi bili obe jermenici enakega premera in če ne bi bilo potrebno jermenov šivati, bi bil račun s tem že končan. Ker pa je ena jermenica navadno večja od druge, je treba upoštevati, da mora biti jermen nekaj daljši, kot pa znaša razdalja med osmi, in sicer je ta pribitek tem večji, čim večja je razlika med premeroma jermenov in čim manjša je razdalja med njima. Pri jermenih, ki tečejo križno, mora-

mo računati tudi na ta račun nekaj pribitka. Navadno zadostuje, če računamo za posevni tek do 10% pribitka na po zgoraj navedenem načinu izračunano dolžino jermena, za šivanje pa 5%; pri daljših jermenih pa moramo približno toliko računati tudi na radi teže jermena povzročeni »viseči tek« jermena.

Se na nekaj opozorimo, kar tudi spada v to poglavje: Stare, nerabne stroje odhajmo čimprej trgovcu s starim železjem ali pa kakšni strojni tovarni. V sedanjem času bomo dobili za staro težko nerodo skoraj toliko, da si bomo lahko nabavili lahek nov stroj, obenem pa bomo doprinesli svoj delež k olajšanju stiske za kovinsko snov.

Čuva te krompir

Kadar domača gospodinjstva in velepotrošniki shranijo jedilni krompir, ki so ga namenili za zimo, so hkrati prevzeli dolžnost, da to važno prehranjevalno sredstvo, ki večinoma prihaja iz daljnih severovzhodnih krajev Reich-a, tudi čuvajo pred škodo. Mnenje, da je pri vskladiščenju in shranjevanju krompirja možno preprečiti vsako škodo, nikakor ne drži. Ako se krompir shrani pravilno v zračno propustnih prostorih na lesenih rantah in ne naravnost na tleh, potem ne bo izgub. Kakor je topla klet za krompir neprimerna, tako je tudi klet, v katero prihaja hlad, za vskladiščenje krompirja napačna. Potrošnik mora v mnogih slučajih v zimskem času misliti na zaščito krompirja pred mrazom. Za to so pokrivala kakor stare odeje, zunje ali pa tudi časopisni papir v večjih plasteh primerna. Najmanj vsakih 14 dni je pa potrebno krompir pregledati. Če se pri takem pregledu odstrani lahko poškodovan krompir, ki vsebuje kal gnilobe, se večje nevarnosti za okuženje preprečijo. Pri tem prebiranju so mora preprečiti preveliko presipavanje in ranjenje krompirja, ker ravno tam, kjer je krompir udarjen ali natanjen, najraje nastane kal kvara. Dokazano je, da se največ krompirja pokvari radi zanemarjanja po shranitvah, veliko več kakor pri kopanju ali transportu. S tem se opozarja gospodinjstva in konzumente na odgovornost, ki jo v tem pogledu nosijo napram prehranjevalni skupnosti.

* O prikojevanju. Patent o prikojevanju od Friedrich-a Schauer-ja, ki se je v bivši Jugoslaviji ohnesel, je sedaj priznala tudi strokovna skupina rokodelske šolske obrti (Fachgruppe handwerkliches Schulungsgewerbe) v Berlin-u. Na podlagi tega ni več nikakršni ovir, ki bi oteževale širjenje prikojevanja po tem sistemu. Vsakemu nanrednemu strokovnjaku je sedaj dana priložnost, da se tega enostavnega in zanesljivega brzo-prikojevalnega sistema nauči v privatni prikojevalni šoli Friedrich Schauer v Marburg-u, Adolf-Hitler-Platz 4/1 ali pa da istotam naroči ravnoakar izšlo knjigo »Zuschneiden ein Vergnügen« (Prikojevanje je zabava) istotam se dobijo tudi ostala v te zadeve spadajoča pojasnila. V ostalem opozarjamo na oglas v oglasnem delu današnje izdaje »Stajerskega Gospodarja«.

MALE VESTI

* Koledar »Untersteirischer Kalender« izide prihodnji teden. Dobi se ga po knjigarnah za ceno 60 Rpf.

* Führerjeva čestitka dvema zlato poročencema. Führer je o priliki zlate poroke lekarnarja Hansa Schniderschitscha v Grazu naslovil na slavljence in njegovo soprogo Josefino, roj. Srebre, sledečo pismeno čestiko: »K redki proslavi zlate poroke moje prisrčne čestitke. Upam in želim, da bi doživela v krogu Vaše rodbine prav dolg in neskaljen večer življenja. Adolf Hitler.« — Mag. Pharm. Hans Schniderschitsch je bil od l. 1913 do 1918 župan mesta Rann, od l. 1900 pa podžupan. Pod njegovim županovanjem so zgradili l. 1906 velik most čez reki Save in Gurk. L. 1917 je doživelo mesto Rann velik potres. Za obnovo mesta si je Schniderschitsch pridobil velike zasluge. Nemško šolo, vodovod in električno razsvetljavo je dobilo mesto na njegovo inicijativo. Mesto se mu je obdoločilo z imenovanjem za častnega občana.

* Prva cestna zbirka za Gau Steiermark na Spodnjem Stajerskem. Dne 17. in 18. januarja t. l. bo pri nas na Spodnjem Stajerskem prva cestna zbirka za Gau Steiermark. Za zbirko, ki je namenjena za vojno zimsko pomoč, je Gau naročil 1.800.000 znakov, od katerih je 800.000 komadov namenjenih za Spodnjo Stajersko. Znaki predstavljajo Stajersko v svojem delovanju 15 različnih figur kakor orač, sejalce, kravar, žanjica, molzec, vinar, kovec kmetovalec itd. bodo po dobrih zamislih in svojih okusnih izdelkih razveševali staro in mlado, ki se bo te prve stajerske cestne zbirke pridno udeleževalo.

* Odredba o ureditvi, prevzemanju in razširjenju gozdarskih in lesno-gospodarskih predelovalnih in trgovskih podjetij na Spodnjem Stajerskem je izšla v uradnem listu šefa civilne uprave šte. 61. Po tej odredbi je potrebno dovoljenje šefa civilne uprave (Oddelek za gozdarstvo in lesno gospodarstvo) za vsako novo ureditev gozdarskih in lesno-gospodarskih obratov. Isto velja tudi pri nakupu, zamenjavi, zakupu ali pa razširjenju obstoječega podjetja za izdelovanje rezanega lesa in lesnih polizdelkov, preselitvi podjetja, obnovljenju obratovanja itd. Vsi obrati, ki so po 1. aprilu 1941 ustanovljeni, prevzeti, preloženi itd. se morajo tekom 14 dni javiti uradu Dienststelle Forst- und Holzwirtschaft in Marburg an der Drau, Beethovenstraße 5. Za te se lahko naknadno izda taka dovoljenja.

* Popis kmetij in kmetijskih delavcev. V uradnem listu šefa civilne uprave za Spodnjo Stajersko šte. 60 je objavljen razglas, da bo zavod Landkrankenkasse (bolniška blagajna) v svrhu izvedbe hollandskega zavarovanja začel s pripravljanimi deli na Spodnjem Stajerskem. Popisali bodo najprej vse kmetije in na istih zaposlele delovne moči.

* Wirtschaftskammer Steiermark, to je Gospodarska zbornica, objavlja, da sprejema do nadaljnjega stranke samo ob torkih med 9. in 12. ter 15. in 18. uro v Marburg-u, Edmund-Schmid-Gasse 8/II.

* Ukinijeni davki. Glasom najnovjše odredbe se odslej ne bo več pobiralo davek na mestno uvoznino, mestni prevozniki davek ter takso za bivanje tujcev.

* Odredbo o nakupu specialnega in poskusnega bencina je objavil šef civilne uprave za Spodnjo Stajersko. Podrobnosti so razvidne iz uradnega lista šte. 60.

* V Nemčiji imajo še 274 konj, ki so se kot vojaški konji udeležili svetovne vojne. Še 24 teh pu letih še zalo ostarelih konj podpira neka pomožna akcija.

* »V Nemčiji vladata samo red in mir«. Berlinski dopisnik velikega španskega lista »Yac« piše svojemu listu v odgovor na angleške laži o nemirih v Berlinu pod gornjim zaglavjem, da je angleška propaganda laž tako absurda, da je ni mogoče komentirati. Španski dopisnik opozarja na delo, ki ga v vojni opravljajo nemške žene, zlasti na zbirko smuči in kožuhovalno za vojake na vzhodni fronti ter vprašuje: »Ali je mogoče misliti na revolucijo v narodu, ki žrtvuje svoje sportno veselje in svojo zimsko obleko? V Nemčiji vladata red in mir. Če ima Nemčija kako veliko strast potem jo ima za svojega Führerja Adolf Hitlerja.«

* Zmešnjava in pomanjkanje discipline med ameriški četami na Filipinih. Neid ujeti ameriški oficir je pripovedoval na Filipinih Japoncem, da sestoji glavna ameriških čet, ki se naj bore do zadnjega moža, iz 1. divizije in ostankov porazene 31. divizije. Vrste imenovanih divizij pa se dnevno redčijo radi rastočega števila dezertarjev in izgub. Spričo neprestanih japonskih napadov in pomanjkanja zalog se množe slučajji prostovoljne predaje in dezertacij. Amerikanci so baje postavili na raznih mestih posebne oddelke, ki imajo nalog, ustreliti vsakega dezertarja ali begunca brez predhodnega poziva.

* General Zekki-paša je umrl preteklo nedeljo v visoki starosti 81 let. Za časa svetovne vojne je bil Zekki-paša oficir za vzdrževanje zvez med turškim generalnim štabom in med nemškim glavnim štabom.

* Židje morajo na Slovaškem oddati svojo kožuhovalno. Slovaška vlada je izdala naredbo, po kateri morajo židje oddati svojo kožuhovalno za vojake na vzhodni fronti. Konfiskacija kožuhovalne, v kolikor je v židovski posesti, je bila poverjena Hlinkovi gardi.

* Spremljevalna ladja »Salvia« potopljena. Britanska admiraliteta je sporočila dne 12. t. m., da je bila spremljevalna korveta »Salvia« (1200 ton), zgrajena l. 1941, potopljena.

* 49. rojstni dan Reichsmarschall-a Hermann-a Göring-a in ministra za vzhodno pokrajino Alfred-a Rosenberg-a. Dne 12. januarja sta dovršila 49. leto starosti Reichsmarschall Hermann Göring in Reichsminister Alfred Rosenberg. Göring je prvi svetovalec in namestnik Führer-ja ter nositelj najvišjih časti, ki jih Führer Nemčije v imenu ljudstva lahko podeli. Kot Reichsmarschall opravlja celo vrsto najvažnejših funkcij in velevažnih nalog v stranki, državi in oboženi sili. Rosenberg je nedavno postal minister vzhodnih pokrajin, kjer bo s svojim delovanjem kot poznavalec razmer brezdvomno najbolj pripravna osebnost za njih obnovo. Oba jubilaranta stojita na višku svojega delovanja, svoje moči in svojega zdravja.

* Hrvatsko vrhovno sodišče v Banjaluki. S posebnim zakonom je ustanovila Hrvatska svoje najvišje sodišče v Banjaluki. Gre za sodišče, ki bo najvišja inštanca v kazenskih in civilno pravnih zadevah. Hkrati se bo v Banjaluki ustanovilo najvišje državno tožilstvo. Razen tega bodo ustanovili višja državna tožilstva v Zagrebu za saverni in v Sarajevu za južni del države.

* Težke izgube maršala Cangkajška. Kakor poroča dopisni urad japonske vojske, so izgubili kitajske armade maršala Cangkajška od 8. decembra do 8. januarja t. l. 37.000 mrtvih, 9000 ujetnikov, 24 topov, 495 strojníc in pet letal.

* **Verordnungs- und Amtsblatt**, to je uradni list šefa civilne uprave na Spodnjem Stajerskem št. 61 z dne 7. januarja t. l. objavlja odredbo o najvišjih cenah za domače bučnice ter ceno bučnemu olju in stranskim produktom.

* **Mestno zastopstvo Budimpešte** je očiščeno židovskih zastopnikov. Odbor za legitimacije mestnega zastopstva v Budimpešti je sklenil razveljaviti 24 občinskih svetnikov njihove mandate, ker so židovskega porekla. Nadalje se je pozvalo vse ostale mestne zastopnike, da predložijo dokumente o svojih prednikih.

* **Protiv židom**, Bolgarska vlada je sklenila, da na Bolgarskem živijo židi, ki se bavijo s trgovino in industrijo, ne smejo ustanovljati nobenih novih podjetij, na dalje ji nije prepovedano, svoja delovanja menjati in tudi druga židovska podjetja prevzemati.

* **300-letnica smrti naravoslovca Galileja Galileja**, Dne 8. januarja je poteklo 300 let, odkar je v Arcetri-ju pri Firenci v Italiji umrl ta mož, ki je bil eden največjih ustanoviteljev in izsledovancev moderne naravoslovja. Star komaj 25 let, je kot profesor matematike prišel do prepričanja, da drži trditve Kopernika da kroži zemlja okrog sonca in da je mesec trabant zemlje in kroži okrog iste. Ta znanstvena ugotovitev ga je spravila v roke inkvizicije, ki ga je obsodila na ječo in izgnanje. Kljub temu se vrti zemlja okrog sonca.

* **Strogi predpisi za ladje v Lizboni**, Portugalske oblasti so izdale odlok, da ne sme nobena ladja v lizbonsko luko, oziroma v ustje reke Tejo, ki nima izrecnega dovoljenja za to pristojnih mornariških oblasti. S tem je lizbonska luka praktično zaprta. Za vožnje iz luke veljajo isti predpisi.

* **Japonski torpedi vebujsjo posebno razstrelivo**, Tako piše japonsko časopisje, ker bi sicer Japonci ne mogli potopiti angleško bojno ladjo »Prince of Wales«, ki je veljala za najboljše oklopljeno bojno ladjo sveta. Eksplozivno sredstvo je tajna japonske mornarice, ki ima sama vodstvo tovarn razstreliva v rokah. Učinek tega doslej še neznanega razstreliva je baje močnejši od vseh, ki so se do danes na tem področju uporabljala. Japonci upajo s tem razstrelivom v sedanji vojni še na nadaljnje velike uspehe.

* **Novi komisar v Karpatski deželi**, Državni upravitelj Horthy je imenoval bivšega pravosodnega ministra Tomcsanyja za Visokega komisarja v Karpatski deželi.

* **Delovna obveznost za vpokojece na Slovaškem**, Kakor poročajo listi, pripravljajo na Slovaškem zakon o delovni obveznosti vpokojecev.

* **Bistveno izboljšanje prehranjevalnega položaja Grčije**, Iz uradnih izjav je razvidno, da se je prehranjevalni položaj Grčije v zadnjih tednih bistveno izboljšal. K temu izboljšanju so pripomogle pošiljke žita iz drugih evropskih dežel, zlasti iz Turčije in iz Bolgarije. Tudi Nemčija in Italija sta vsa ta prizadevanja podpirali z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

* **Lepe svetovalce ima Roosevelt**, Najvišje zvezno sodišče v Zedinjenih državah Severne Amerike je v neki tožbi civilno-pravnega značaja s tremi glasovi proti dvem ugotovilo, da je bivši najvišji sodnik države New York, žid Samuel Rosenmann, zlorabil svojo sodno oblast ter svojemu plemenskemu tovarišu Blaustein-u prisodil 50 do 70 milijonov dolarjev. Šlo je za umazane petrolejske kupčije, kakor jih poznajo samo židovski velekapitalisti v Ameriki. Vkljub tej uničujoči sodbi se sprehaja Rosenmann kot prijatelj in svetovalac v takozvani Beli hiši ali vladni palači v Washington-u. Pri razgovorih med Rooseveltom in Churchillom je sodeloval kot strokovnjak v vprašanih novega vojnega gospodarskega sveta.

* **Oče, ki ima 29 otrok**, V Tupesu v Slovaški živi lincar po imenu Franc Uredniček, ki mu pri delu pomaga njegovih 22 otrok. — V Dačiču v južni Moravski pa živi drvar, ki je bil trikrat oženjen in ga pri delu podpira njegovih 29 otrok.

* **Prisilno posojilo mesta Niš**, Da bi zavarovala preskrbo mesta Niš (Srbija), je mestna občina razpisala prisilno posojilo pri svojih občanah. Predlog za tako posojilo so prvotno stavili bogatejši prebivalci, ki so si pozneje premislili. Posojilo znaša 14 milijonov Din.

* **Batine za srbskega trgovca**, V Mladencu je prodal nek znani trgovec nekemu kmetu liter petroleja za 100 Din. Radi te skupek cene je bil možakar obsojen na kazen batinanja in 20.000 Din globe.

* **Za generalnega odposlanca francoškega tiska v nezasedenem ozemlju** je bil imenovan bivši francoski veleposlanik v Rimu in Berlinu Francois-Poncet.

* **Svica šteje po zadnjem ljudskem štetju**, ki so ga opravili koncem preteklega leta, 4.250.000 prebivalcev. Pri ljudskem štetju l. 1930 so našli samo 4.066 milijonov Svcarjev.

* **Nemiri v Iraku**, V Iraku je prišlo do vojnega srpanja med arabskim vojaštvom in med Arabci. Povod za te spopade je tvorilo katastrofalno prehranjevalno stanje v tej deželi. Tudi v Teheranu, glavnem mestu Irana, so morali uvesti racionaliranje živil na osnovi živilskih kart. V pristaniškem mestu Basra ob Perzijskem

zalivu je izbruhnila stavka pristaniških delavcev. Vlada v Iraku je napovedala podraževanje pekarniških obratov.

* **Danski kralj Christian** ne bo odstopil. »Exchange Telegraph« razširja vesti o nameravanem odstopu danskega kralja Christiana. Na merodajnih mestih so te vesti zanikali, ker jim primanjkuje vsake podlage.

* **V mrtvašnico je hodil prenočevati**, V Brdy-ju v češko-moravskem protektoratu je grobar zasačil nekega uglednega meščana, ki je hodil v poznih nočnih urah na pokopališče v mrtvašnico prenočevati. Mož je v mnogih slučajih spal tudi med mrtvi, ki so slučajno ležali v mrtvaških rakvah. Vse to je kot zakonski mož počenjal iz strahu pred svojo prepirljivo in strogo ženo, ki baje že ob sedmi uri zvečer zaklene hišna vrata ter ga pozneje, kadar pride iz gostilne, ne pusti več v hišo.

* **»Kapitan levov« Alfred Schneider**, ki ga je kot artista in krotilca levov poznala cela Evropa, je pri neki predstavi blizu Berlina smrtno nevarno ponesečil. Neki lev ga je zahrbtno napadel ter hudo ranil. Mož je sedaj na posledicah zadobljenih ran umrl, star 66 let. Schneider je bil tisti, ki je svoječasno prvi nastopil s dresiranimi pelikani.

* **Bomba kot igrača otrok**, V predmestju Zagreba je neki letalski častnik trčil na skupino otrok, ki so s kamenjem udarjali po neki najdeni bombi ter jo poskušali celo z užigalicami prižgati, da bi videli, kaj bo. Še predno se je zgodila nesreča jim je častnik odvzel bombo ter jo odnesel na varno.

* **V Manili imajo novega župana** z japonskim svetovalcem, Japonci so imenovali prejšnjega generalnega tajnika filipinske vlade Valgasa za nadžupana mesta Manila. Bivši japonski konzul v Davau, Kigara, pa je postal njegov politični svetovalac. Valgas je prvi med visokimi filipinskimi uradniki, ki so ponudili japonskim okupacijskim oblastem svoje sodelovanje.

* **Bagdad zatemnjujejo**, V Bagdadu bodo počeni s 23. januarjem strogo zatemnili celo mesto.

* **Nov japonski poslanik v Nankingu**, Preteklo soboto je prispel novi japonski poslanik pri nankinški vladi, Sigemitsu, v Nanking ter je že prevzel svoje poste.

* **Gandhi proti sodelovanju z Anglijo**, Ker je indijska kongresna stranka sklenila sodelovanje z Anglijo, namerava Gandhi skupno s svojimi ožjimi pristaši protestirati proti temu postopanju. Računati je vsekar z razcepom v tej stranki indijskega ljudstva.

OSRAM
D

**Visoki svetlobni učinek
Velika ekonomičnost.**
Zahtevajte vedno Osram-D

OSRAM-D daje poceni svetlobo.

* **Obsedno stanje v Boliviji.** Bolivijska vlada je proglasila za vso deželo obsedno stanje. Povod za ta ukrep tvori dedščina milijonarja Patiaja, ki je zapustil 113 milijonov bolivenosov za zboljšanje javnih del v rudarskih revirjih Potosi in Oruro, kjer kopljejo kositer. Bolivijska vlada pa hoče z omenjenim denarjem zgraditi neko železnico. Ker je prebivalstvo razburjeno, je vlada proglasila obsedno stanje.

* **Nakupna panika v Zedinjenih državah.** Kakor poročajo preko Madrida, je nastala v Zedinjenih državah spricho vojnega stanja prava nakupna panika, ki jo tolnačijo kot znamenje velike nervoznosti ameriškega prebivalstva. Iz strahu pred razvrednotenjem dolarja in zvišanjem davkov kupujejo kožuhovino, nakit, obleke, čevlje, cele zaboje šampanjca, vina itd. Cene rastejo rapidno. Zlasti cene nakitu so dosegle bajeslovno višino. Ker pa hočejo žene in hčerke bogatih ljudi kazati svoj nakit, se je bohotno razpaslo gangsterstvo ali roparstvo. Policija mora noč in dan zasledovati roparje in tatove nakita.

* **250 oseb utonilo.** Kakor poroča francoska admiraliteta, se je potniški parnik »Lemorciere« z 250 osebami potopil v Sredozemskem morju. Na ladji se je nahajalo 272 potnikov in okrog 100 mož posadke. Pogrešajo pa tudi neko drugo ladjo, ki se je nahajala na vožnji med Marseillom in Severno Afriko. Na ladji se je nahajalo 40 mož posadke. Ladja, ki se je imenovala »Jumiege«, je bila last »Compagnie Worms« v Marseillu.

* **Odločnost romunske vojne politike.** Ves romunski tisk naglašja dolžnost in odločnost romunskega naroda, ki se bo bojeval na strani Velike Nemčije do končnega poraza in uničenja boljševikov.

* **Ameriški vojaški zakon** odreja uporabo vseh 18 do 64 let starih moških državljanov za službovanje na vojnem področju. Od tega se moški od 20 do 44 let lahko uvrstijo v bojne formacije, ostali pa v razna, za vojne svrhe potrebna dela in službovanja. Obrambni zakon, ki so ga sprejeli pred božičem, predvideva, da se sedanjo stanje armade, ki šteje 1.800.000 mož, tekom leta 1942 zviša na 7 milijonov mož.

* **500 milijonov lir** namerava Italija v smislu Mussolinijevih ukrepov izdati za ustanovitev ali razširjenje že obstoječih industrij, ki naj pospešijo neodvisnost Italije od inozemstva.

* **Nemci v hrvatskem Karlovcu** so si uredili nekaj lastni narodni dom, v katerem se nahaja tudi nemška šola in družabni prostori. Vsak mesec imajo svoj družabni večer domači Nemci in Nemci iz Reicha.

* **Amerikanski vojaki** so oskrnili grobove japonskih mornarjev. Kakor poroča japonski list »Tokio Asahi Sinbun« iz Manile, so ameriški vojaki pred svojim

odhodom oskrnili tamkajšnje japonsko pokopališče. Na ondodnem pokopališču je bilo pokopanih 48 japonskih mornarjev, ki so v svetovni vojni umrli na bojni ladji »Yahagi« za influenco. Amerikanci so do tal porušili glavni spomenik in nekatere grobove.

* **Nad 100.000 RM** je nabrala nemška vojaška radiopostaja v Belgradu s svojo zbirko »Für Front und Heimat«. Skupno z drugimi darovi bodo uporabili to vsoto za ranjene nemške vojake.

* **Usmrtitev ogabnega zločinca.** Dne 8. januarja je bil usmrčen Johann Schützenhöfer, rojen 1. 1923 v Schauerreggu (Stajerska), ki je bil pred posebnim sodiščem v Wenu obsojen na smrt. Schützenhöfer je skušal neko triletno deklico, ki jo je bil posilil, usmrtiti, da bi tako prikril odkritje svojega zločina.

* **Tri žene in njih strašna smrt.** V Straßkirchenu pri Straubingu se je pred kratkim zgodila strašna nesreča. Neki osebni vlak je moral tik pred postajo obstati, da bi omogočil križanje z brzovlakom. Tri ženske, ki so se vozile z osebnim vlakom, so pa izstopile, misleč, da so že v postaji. Brzovlak je zagrabil vse tri ženske in jih popolnoma razmesaril. Ker ni bilo priče groznega prizora so našli strašno razmesarjena trupla šele pozneje.

* **Sredi trupla jo je prerezalo.** Pri kurilnici v Mürrzschlagu zaposlena 37-letna Wilhelmina Gleisenberger je dne 10. t. m. zlezla v postaji preko tračnic izpod nekega ranžirnega vlaka, da bi si na ta način skrajšala pot. Vlak se je pa v tistem trenutku premaknil in je kolesje ubogo žensko sredi trupla prerezalo. Zrtev lastne neprevidnosti je bila pri priči mrtva.

* **Najstarejši nemški oficir.** Pretekli ponedeljek je slavil general artilerije Theodor von Bornhard svoj 101. rojstni dan. Imenovani je najstarejši nemški oficir. Poleg Generalfeldmarschall-a v. Mackensena, ki je za celih deset let mlajši, je on edini živeči človek, ki je bil 1871 priča ustanovitve Drugega Reicha. On je razen tega tudi najstarejši imejitelj Železnega križca. Nova nemška vojna sila je slavljena lani postavila s tem, da ga je sprejela kot visokega častnika v svojo ranglisto.

* **Motilcem javnega miru in reda** se zapleni premoženje. Tak zakon je izšel nedavno na Hrvaškem. Osebam, ki zakrivijo zločin zoper obstoječ državni red ali proti oboroženi sili neodvisne države Hrvatske, se lahko s sodnim odlokom zapleni premoženje v korist države.

* **O oddaji mleka v Pettau-u.** Milch- und Fettwirtschaftsverband Südmark, to je zveza gospodarstev, z mlekom in mastjo, objavlja odredbo, ki določa, katere občine Landkreis-a Pettau morajo svoje mleko oddajati podružnici mlekarskega podjetja, Molkereigenossenschaft Marburg, v Pettau-u. Pri tem gre za občine Allerheiligen bei Friedau, Ankenstein, Bergneustift,

Dornau bei Pettau, Friedau, Großsonntag, Haslach in der Kollos, Jörgendorf, Kaag bei Friedau, Kaisersberg, Kirchberg in den Büheln, Lichtenegg in der Kollos, Margareten bei Pettau, Maxau, Monsberg, Mörtendorf, Pettau, Polstrau, Sauritsch, Schilttern am Donati, Steinperg, Thomasberg, Treun, Unterbüheln, Windischdorf, Winterdorf, Wittmannsdorf in Wurnberg.

* **Filipinski general Ricarte**, ki se je pred kratkim po 20 letih emigracije vrnil v svojo domovino, je ponudil Japoncem svoje službovanje. Japonci so sprejeli njegovo ponudbo, ni pa še odločeno, v kateri obliki in na katerem službenem mestu se ga bo uporabilo.

* **Angleški generalni guverner Malaje**, Sir Shenton Thomme, je pobegnil iz Singapurja v Kalkuto, kjer je imel pred angleškimi četami govor. Naročil jim je sledeče: »Branite vaše postojanke do zadnjega trenutka« (!)

* **Angleški general Wavell** je odločil pretekli ponedeljek višje poveljstvo nad četami v Indiji, ker bo odslej poveljeval četam v Burmi in v Nizozemski Indiji.

* **Izdelovanje gumijastih podplatov v Angliji** zabranjeno. Iz Stockholma poročajo: Angleški oskrbovalni minister je izdal dekret, s katerim se omejuje uporaba gumija. Od pretekle srede naprej se ne sme v Angliji več izdelovati gumijastih podplatov za čevlje.

DOPISI

□ **Hundsorf bei Wöllan.** Iz hvaležnosti, da smo bili osvobodeni izpod tujih vladavin ter vrnjeni v naročje maternih zemlji in je s tem tudi konec bivših demokratskih sistemov, ki so se preživeli, je dolžnost vseh Spodnještajercer, da vse svoje sile uprežemo v delo za nove razmere. V času, ko hodijo zbiralci od hiše do hiše za prispevki, je treba biti človek in se spomniti tistih potrebnih in revnih, ki so jim zbirke potrebne in namenjene. — F. S.

□ **Gonobitz.** Prebivalcem vasi Werdu se je lansko leto pričela izpolnjevati dolga leta težko pričakovana želja. Občina Gonobitz je začela z gradnjo ceste Dobernesch—Werdu. Cesta bo tlakovana in po dograditvi prva občinska cesta v našem okolišu. Vas Werdu ter okoliška naselja, nadalje kraji v zaledju kakor Pobersch, Dobrowa, Raskowitz in drugi bodo s cesto mnogo pridobili, posebno kadar občina Preichau zgradi cestno zvezo od občinske meje do ceste Hagau-Tepinadorf. Prebivalstvo tukajšnjih, v prejšnjih letih v pogledu cest zanemarjenih krajev, ki mimogrede povedano, v vsako hišo dobiva »Stajerskega Gospodarja«, zadovoljno zasleduje nove gospodarske razvojne možnosti, ki so na vidiku, kakor hitro se uredi vprašanje cest.

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posestva
po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

TO IN ONO

o. Nov ekstrakt proti kvarenju svinjske masti. Na seji nemških kemikov, ki se bavijo s problemi masti, je profesor Täufel iz Dresden-a poročal, da mu je uspelo iz ovsu pridobiti ekstrakt, ki prepreči, da bi se jedilna mast pokvarila, oziroma da bi postala slaba. Ugotovil je namreč, da se znane kemične spremembe, ki jih kemija pozna kot komplicirane pojave oksidacije, s gotovimi snovmi lahko prepreči. Naravna mast vsebuje sicer nekaj takih snovi kot primes, kar pa seveda ne zadostuje, da bi se mast dajše časa branila pred kvarom, nakar jo obvladajo razkrajajoče moči. Z novim izumom profesorja Täufel-a se bo to pomanjkljivost lahko odpravilo.

o. Iz biologije. Na Kaiser-Wilhelm-Institut-u za biologijo je dr. Melcher s poskusi dokazal, da se rastline, ki ne cvetijo vsako, temveč le vsako drugo leto — takih rastlin je seveda več — s prenosom cvetnega hormona neke sorodne vsakoletno cvetoče rastline lahko prisilili, da razcvetijo. Prišlo smo torej tako daleč, da lahko rastline prisilimo, da cvetijo in rodijo sad.

o. Testament brez podpisa je neveljavna. Neka žena, ki je prostovoljno sledila v smrt svojemu dan preje umrlemu možu, je v nekem ovitku zapustila svoja zadržana določila. Pri tem se je pozabila podpisati ter svojega imena sploh ni navedla. Kljub dejstvu, da je šlo za lastnorčno pisano poslednjo voljo, ki je njeno premoženje določila v korist dveh oseb, se je iz te formalne pomanjkljivosti izmikal civilnopravni spor, ki ga je najvišja instanca rešila v tem smislu, da je testament neveljaven, ker ne nosi podpisa zapuščinarja.

o. Nosilnost leda. Izkušnje so pokazale, da drži led teže odraslega človeka še le

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, mastno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštnine. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

Klavir ali pianino

kupim takoj. Ponudbe na upravo lista z navedbo cene in opisom pod »1942«. 66

pri 5 do 7 cm debelosti. 10 do 12 cm debelost omogoča že prevoz lahkih vozil, 30 cm debela ledena plošča pa zdrži tudi težo največjega vozila.

o. 62 odstotkov vseh živali je letalcev. Znanost pozna 420.000 vrst živali, ki živijo na naši zemlji. Od teh je 260.000 vrst zmožnih, da letijo po zraku. V časih, ki so že davno za nami, so na zemlji živele še veliko večje živali, ki so letale po zraku. Današnji živalski letalci so po naravi ptice, žuželke in netopirji. Tudi med ribami živi v tropičnih morjih vrsta rib, ki skoči najmanj meter visoko iz vode, leti do 200 metrov daleč po zraku ter se nato zopet vrne v svoje valovje. Njen polet lahko opazujejo potniki po ladjah in se večkrat pripeti, da pristane taka riba na mesto v vodi tudi na krovu ladje. Najbolj hitri letalci so ptiči, med katerimi je lastavica na prvem mestu. Ona leti z brzino 150 km na uro. V višini se najvišje dvigne orel in sicer do 4500 metrov visoko. Lastavica se giblje v višini do kakih 800 metrov. Žuželke so najbolj počasni letalci, ki letijo po 7 do 10 km na uro.

DER POLITISCHE KOMMISSAR FÜR DEN LANDKREIS PETTAU
Veterinäramt

Zl. VII.-W 1/1-1942.

Zadeva: Pobljanje stekline.

Pettau, 12. I. 1942.

Razglas

Na podlagi odredbe šefa civilne uprave od 29. 12. 1941, Zl. W. 1/47 je izvoz psov in mačk iz okrožja Pettau, dokler veljajo obstoječi pasji kontumačni predpisi, samo z dovoljenjem živinozdravniškega urada v Pettau-u dovoljen.

Taka dovoljenja se izdajo samo v primerih, kjer je bil pes (mačka) živinozdravniško pregledan in če se predloži potrdilo, da o živali ni pomislekov. 64

Der Politische Kommissar:
gez. Fritz Bauer.

Uradni razglas

Počeniši s ponedeljkom, dne 19. I. 1942 ni več odhod in dohod omnibusov nemške državne pošte v Marburg-u na Domplatz-u, temveč na Sophienplatz-u.

Odhod in dohod v smeri Pettau, Cilli, Weitenstein in Barbara ostane do dogotovitve mostu čez reko Drau, slej ko prej na Friedrich-Jahn-Platz-u (Magdalenen-Platz). 67

Postamt 1, Marburg (Drau), Steiermark
Kraftpoststelle.

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Kulturfilm - Sondervorstellungen:

Sonntag 1/2 11 Uhr, Montag, Dienstag und Mittwoch 13.45 Uhr:

Der DEGETO-FILM: 74

Die Insel der Dämonen

Für Jugendliche nicht zugelassen!
Die neueste deutsche Wochenschau!

Ab Freitag: Der RING-FILM:

Der rettende Engel

Für Jugendliche nicht zugelassen!

Sprejme se samostojna

gospodinja

na majhno posestvo v bližini Marburg-a. Naslov v upravi lista. 77

Posestvo 5 oralov, z živino ali brez nje v bližini Frauheim-a dam v najem. Naslov v upravi lista. 76

Posestvo 8 oralov, dam takoj v najem. Ladislaus Rumenjak, Gießkübel 4, P., Windischfeistritz. 75

Kšchem

2 pečarska ali lončarska pomočnika

ter 3 vajence za takojšnji nastop. A. Reisp, Marburg/Drau, Kernstockgasse 10. 72

Schweizer (Melker)

ledig oder verheiratet, tüchtig und verlässlich, deutsch sprechend, wird sofort oder später aufgenommen. Bewerbungen an die Obst- und Weinbauschule in Marburg. 69

Majer (hlevar)

neozenjen ali oženjen, sposoben in zanesljiv, z znanjem nemščine, se sprejme takoj ali pozneje. Ponudbe na »Obst- und Weinbauschule in Marburg«. 69

Viničar z 3—4 delovnimi močmi za okolico Marburg-a se sprejme takoj. Vprašati Marburg/Drau, Burggasse 34-I, levo. 73

GOSPODINJO sprejemem takoj. Naslov v upravi lista. 70

Majer s 3—4 delovnimi močmi se takoj sprejme. Naslov v upravi lista. 63

OGLAŠUJTE!

DER POLITISCHE KOMMISSAR DER STADT MARBURG/DRAU
Stadtkämmerei

Predmet: Mestna uvoznina.
Mestni davek na vozila.
Mestna taksa za bivanje tujcev.

Marburg/Drau, 8. I. 1942.

Razglas

Glasom odredbe šefa civilne uprave, VABL 59, se mestna uvoznina, mestni davek na vozila in taksa za bivanje tujcev od 1. I. 1942 dalje ne bodo več pobirali. Prijave za uvoznino za mesec december 1941 se morajo še predložiti in zneski za uvoznino vplačati. Vsi zaostanki v plačilu uvoznine, davka na vozila in takse za bivanje tujcev iz časa pred 31. 12. 1941 se naj nemudoma poravnajo.

57

Gez. Knaus,

Cunje krojaške odrezke, stare železje in kovine, papir ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovo) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 750

Predivo in prejo

kupuje Marian Ivatschitsch, Seiler, Gurkfeld. 866

Prepisati? Prerisati? Ne!

Naročiti foto-kopije je bolje in ceneje. Foto-razmnoževalnica: Kontrolni urad za gospodarska podjetja (Kontrollbüro für Wirtschaftsbetriebe), Graz, Grieskaí 60, tel. 67-95. 673

Prevode potrjene iz vseh jezikov vam preskrbi Familienforschungs-Institut, Graz, Grieskaí 60, telefon 67-95. 687

Kupujem vrbove šibe

olupljene in neolupljene, v vsaki množini. Peter Kotschisch, Korbflechtermeister, Marburg/Drau, Copettigasse 1. 62

Klavirsko harmoniko

z najmanj 80 basov želi kupiti Gastwirt Johann Postruschnik in St. Primon, Post Saldenhofen. — Proda pa star harmonij, potreben majhnega popravila. 55

Pisemske znamke

jugoslovanske serije, Srbija, Hrvatska, Avstrija, Volinija ter boljše evropske serije, zbirke in Hausse-bлаго iščem stalno v svrhu nakupa. Ponudbe z navedbo cen na: KORENJAK, Brückl (Kärnten), Postfach. 58

V najem se da hiša z nekaj zemljiščem. Proda se molzna krava, Ottendorf 37, P. Schleinitz bei Marburg. 52

Pikolo in jabolčnik

zdrav in okusen, s 3—4 odst. alkoholne stopnje si napravite za domačo uporabo brez pravega jabolčnika. Jabolčnik in pikolo si tudi lahko pomnožite za 100 do 150 odstotkov. Tudi izboljšate si lahko pikolo, ako naročite naš »jabolčni sok«, ki je pripravljen iz samih domačih preparatov in stane za 160 litrov RM 3.50, po pošti RM 1.40 več. Tudi sredstvo za razkisanje in izboljšanje okusa vin in drugih pijač še je vedno na zalogi. Za 300 litrov RM 1.75, po pošti RM 1.— več. Veliko zahvalnih pisem na razpolago. Zastopnik: J. Putschko, Marburg/Drau, Triesterstraße 57- 71

Vinogradniki pozor!

Cepljene trte vseh vrst, z garancijo čistote in podlag, ima na prodaj Alois Osterz, Rebschulbesitzer, Gabernig 41, Post Jörgendorf. 65

Hlapca delavnega, poštenega, h konjem, sprejemem takoj v stalno službo. Naslov v upravi lista. 60

Družina s tremi delovnimi močmi za poljedelska dela, se sprejme v hišo v Luckenburg. Nadalje sprejemem konjskega hlapca in mlinarskega vajuca, Mlin F. DROFENIK, Pölschach, Untersteiermark. 59

Natakarski vajenec

(z osem mesečno učno dobo) bi se rad do konca izučil v gostilniški obrti. Gre tudi na deželo. Naslov v upravi lista. 54

Dekle za kuhinjo,

ki govori nemščino, se takoj sprejme. Hotel »SANN«, Tüffer. 56

Hišna pomočnica,

ki govori malo nemško in bi se pozneje preselila z gospodarjem v Graz, se takoj sprejme. Predstaviti pri: Dipl. Ing. Waland, Marburg/Drau, Blücherstraße 45. 53

Trgovska pomočnica

izučena špecerije in manufakture, z znanjem nekoliko nemščine, išče mesto v Marburgu ali kje drugje. Naslov v upravi lista. 61

Zakonski par,

mož h konjem, žena za hišna in vrtna dela, se sprejme v začetku januarja ali pozneje. Zglasiti: Hotel Henke, Tüffer. 852

Viničar zanesljiv, s 4—5 delovnimi močmi, se sprejme. Joh. Jauschnigg, Unter-Kunigund, Post Ober-Kunigund. 848

Sprejemem takoj pridno

gostilniško pomivalko.

Nekrep, Marburg (Drau), Viktringhofgasse 4. 862

Kmečko dekle

z nekaj znanjem kuhanja in nemščine se sprejme v obrtno hišo. Ponudbe pod »15« na upravo lista. 859

Prikrojevalni tečaj

za moške in damske oblike po znanem sistemu »Schauere« se bo otvoril. Prijave se sprejemajo v Marburg-u (Drau), Adolf-Hitler-Platz Nr. 4-I. 50

Kmetje in posestniki!

Vsako vrsto in množino oljnatega semena kakor bučnic, ripsa, sončnic, maka, lanenega semena i. t. d. zamenja na Ölberechtigungsschein (potrdilo od občine) za olje, stara znana tovarna olja:

THOMAS KRAINZ
Frauheim 51

OGLAŠUJTE! „ŠTAJSKI GOSPODAR“
posrednik med mestom in deželo

